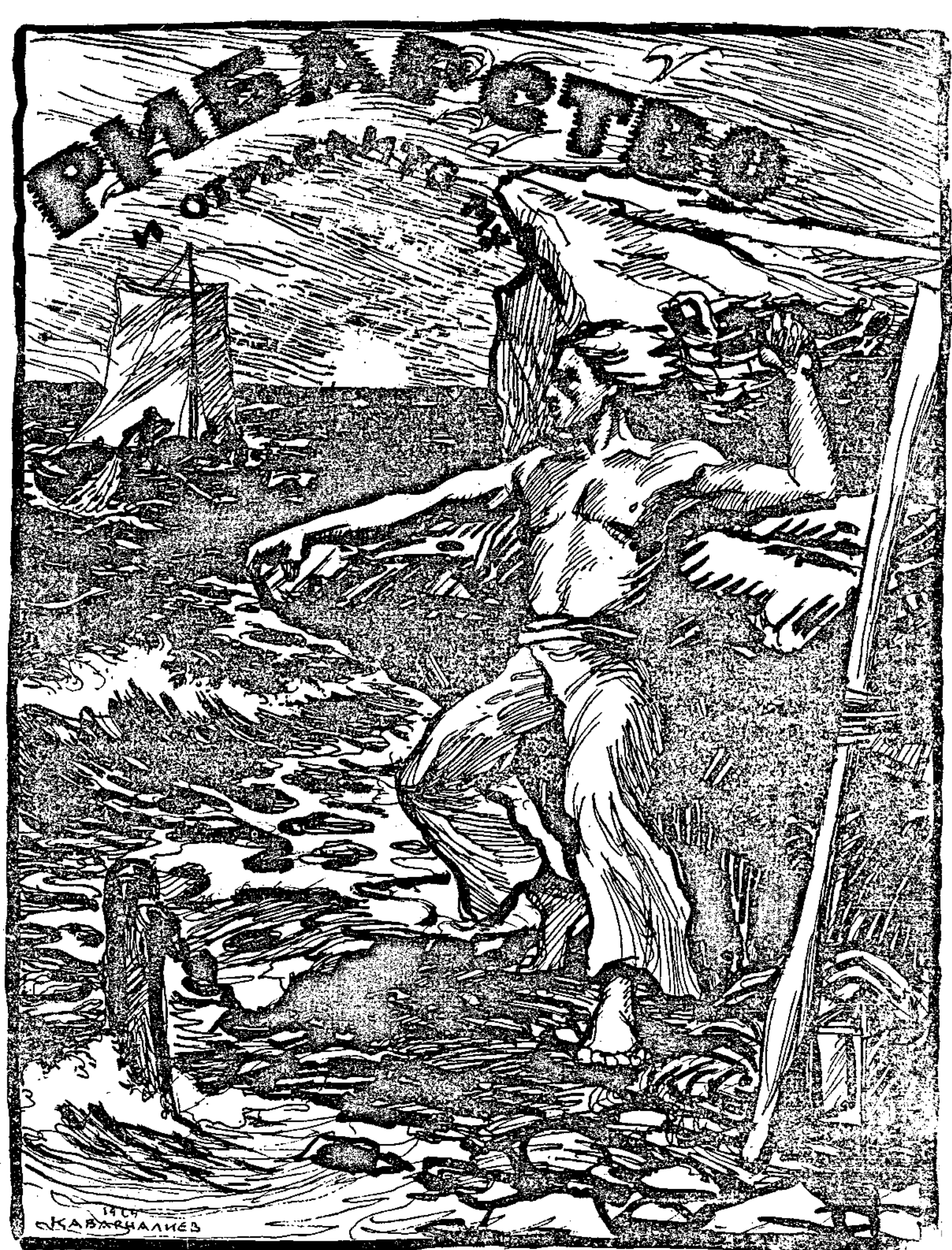

1924
КАВАЙЧАЛИЕВ

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Едно културно тържество	стр. 2.
2. А. Нечаевъ.—Надзора на риболовството и действующия законъ за рибарството	„ 2.
3. По въпроса за рибарския уставъ	„ 2.
4. А. Нечаевъ — Есенната новидба съ талянитѣ на Практическото Рибарско Училище	„ 8.
5. А. Н.— Хранителнитѣ свойства на месото на рибитѣ	„ 9.
6. Camille Giraut. — Рибарс. училища.—Прев. П. Петровъ	„ 10.
7. Конференцията на Бълг. Нар. Морски Сговоръ въ Варна за създаване на Черноморски наученъ институтъ	„ 14.
8. Изъ западно-европейския риболовъ	„ 16.
9. Изъ нашия риболовъ	„ 17.
10. Рибно тържище	„ 18.
11. Книжнина	„ 19.
12. Официаленъ отдѣлъ	„ 19.

Рибарство и отрасли му

Излиза 10 пъти въ год.

Годишен абонаментъ
100 лева.

За странство 200 лева.

Отдѣленъ брой 15 лева.

РЕДАКТОРЪ - ИЗДАТЕЛЪ

Б. СТАНЕВЪ

Директоръ на Практическото Рибарско Училище.

Препоръчено отъ Министерството на Народното Просвещение
съ окръжно № 13089 отъ 29/V 1923 год.

За еднократно публикува-
не на обява се плаща:
цѣла страница 400 лева
полов. " 240 "
четвър. " 180 "
малки обяви. кв. в. 1 лр.
За три и повече публика-
ци се прави 10 % отстъпъ

На загиналитъ
при Арабоконакъ
и подъ развалинитъ на „Св. Недѣля“
жертви
за Отечеството и Царя
поклонъ
и вѣчна имъ паметъ.

Отъ Редакцията.

Едно културно тържество.

На 5 Април т. г. на островчето „Милосъ“ при гр. Созополъ се положи основния камък на зданието за Практическото Рибарско Училище.

По тоя случай бѣха поканени Н. В. Царя и много официални лица.

Къмъ 10 часа сутринта, на островчето почнаха да пристигатъ гоститѣ отъ Варна, Бургасъ и околнитѣ поселища. Къмъ 10½ часа пристигна Н. Величество съ миноносецъ „Дръзки“ приветствуванъ отъ стеклия се народъ.

Въ 11½ часа духовенството отслужи молебена, следъ което се положи основния камък. При полагаането на камъка Н. Величество държаречъ и между другото каза и следното: „Съ голѣма радостъ дойдохъ тукъ, до този хубавъ нашъ кѣтъ, за да взема участие въ това ново културно начинание. Днесъ се поставя основния камък на сградата за първото у насъ Рибарско Училище, въ което много българчета, предимно деца на загинали български герои, ще продължатъ своето възпитание и образование, за да използватъ голѣмитѣ богатства, които морето може да даде. Училището ще оформи твърда воля и силни характери въ своитѣ възпитаници. Нека всички работимъ за процъфтяването на това начинание, което ще допринесе много за преуспѣване на Созополъ и за благосъстоянието на страната“.

Следъ Н. Величество взе думата Министера на Землед. Я. Молловъ, който каза: „Днесъ сме повикани да присъствуваме на едно тържество, каквото България отъ сво-

ето, освобождение и до сега не е имала. Когато полагаме този основенъ камъкъ нека пожелаемъ на българската младежъ, която ще получи знанията си въ тази зграда, да може да използва въ най-скоро време своитѣ знания и трудъ за благо на отечеството. Нека тукъ да се култивиратъ твърди характери и силна воля.

Следъ г-нъ Министѣра говори Варненския кметъ г-нъ П. Стояновъ, който отъ името на варненци и отъ Българския Морски Нар. Сговоръ каза, че е дошелъ да удостовери голѣмитѣ надежди, които се възлагатъ на това училище и подчерта негово значение за българската национална идея и за народното стопанство.

Следъ церомонията, Н. Величество, Министера на Землед. и гоститѣ отидоха въ Созополъ, гдето Н. Величество бѣ приветствуванъ отъ насъбралото се население, като настаненитѣ тамъ македонски бежанци му поднесоха букетъ отъ цвѣтя.

Къмъ 1 ч. сл. об. Н. Величество замина съ миноносца, а гоститѣ начело съ Министера на Земледѣлието се събраха въ прогимназията, кждето имъ се сервира обѣдъ отъ училището.

Презъ време на обѣда се държаха много речи и той при голѣмо оживление се продължи до късно следъ пладне.

При заминаването цѣлиятъ градъ бѣше се стекълъ на пристанището, кждето подъ звуковетѣ на военната музика се изви кръшно хоро отъ гоститѣ и населението.

А. Нечаевъ.

Надзора по риболовството и действующия законъ за рибарството.

Съ цель да се запазятъ рибнитѣ запаси, действующия у насъ законъ за рибарството забранява следното:

1. Да се употребяватъ известни уреди и начини за ловидбата (чл. чл. 31, 33 и 34);

2. Да се извършва лова въ известни мѣста, опредѣлени отъ Министерството, които ще служатъ за мжитища и прибежища на пребната риба (чл. чл. 22, 35 и 36);

3. Да се замърсява водата съ такива вещества отъ индустриални заведения, кои-

то по количествата и качествата си могатъ да повредятъ на рибитѣ (чл. чл. 37 и 38);

4. Да се преграждатъ рибнитѣ проходи съ мръжи и други подвижни и неподвижни риболовни уреди, а сжщо и съ язове, ако въ последнитѣ не се направи проходъ за свободно преминаване на рибата (чл. чл. 32, 39 — 42);

5. Да се лови, продава, пренася и купува риба презъ периода, когато тя си хвърля хайвера (чл. чл. 45 — 47) и

6. Да се лови, пренася и продава маломърната риба, т. е. такава, която не е достигнала известните размери (чл. чл. 48 и 49).

Предвиденият въ закона ограничителни мърки обгръщат почти всичко, което може да се измисли за да гарантира нормалното и продължително използване на водните басейни. Обаче, на практика, последното може да се постигне само при условие, ако държавата упражнява действителния и непосредствен надзор върху риболовството, а нарушителите на рибарския закон се подлагат на наказания, съобразни с тяхната вина. За съжаление трябва да се констатира, че при съвременното положение на нѣщата и едното и другото не се спазва.

За общия надзор по рибарството при Отдѣлението на Държавните Имоти съществува бюро за рибарството, подпомагано от 3 инспектори по рибарството: по единъ за Дунавския и Черноморския райони и единъ за рибарство по рѣките и водите извън вътрешността на страната.

Този персонал по настоящемъ се намира въ София, заетъ предимно съ канцеларската работа. Вследствие на това и редъ други причини той не може редовно и често да обикаля своите подведомствени райони.

Това несъмнено пречи на надзорната дейност, но трябва да се признае, че даже и при постоянно стоене въ района, инспектора по риболовството не е въ състояние единолично да извърши всичко, което е необходимо въ надзорното отношение. Ако даже и да допуснемъ, че той денонощно обикаля различните участъци отъ своя районъ, то и тогава неговия контролъ върху риболовството не може да бѣде постояненъ и достатъченъ. А, пъкъ, инспектора по риболовството има и други задължения, които също не могат да бѣдат пренебрегнати (събиране на различните сведения по рибарството, подготвяне поемните условия и търговете и т. н.).

Затова, при нормални условия, надзорната служба на инспекторъ по риболовството обикновено се свързва главно къмъ ръководство и организиране на непосредствения надзоръ, който, обаче се извършва не отъ него, а отъ помощния персоналъ.

Закона за рибарството предвижда, че при всѣки инспекторъ се назначава такъвъ

персоналъ, а именно: нужното число служители по рибарството и риболовните агенти, а също и техници-риболовци. Обаче, доколкото ми е известно, такива лица фактически не сж били назначавани, вследствие на което инспектора по настоящемъ може да разполага само съ персонала, предвиденъ въ чл. 79 отъ закона за рибарството, т. е. съ надзиратели по лова, горски, митнишки, акцизни, административни, полицейски и общински власти и съ членовете на рибарските и ловджийски д-ства.

На пръвъ погледъ този персоналъ представлява отъ себе си единъ могъщъ надзоренъ апаратъ, който е достатъченъ за да се пресече още въ началото си всѣки опитъ за нарушение на закона. Въ действителност неговото съдействие и влияние е нищожно и то по следните причини:

1. Всѣки отъ гореизброените лица има свои служебни задължения или частни интереси, които не оставятъ свободно време за допълнителната работа по рибарството, която работа освенъ това не се заплаща специално.

2. Почти никой отъ тяхъ нѣма нито служебна възможност, нито свободни парични средства за да посещава редовно мѣстата на ловидбата, които обикновено сж доста отдалечени отъ населените пунктове и

3. Повечето отъ тяхъ нѣматъ такива специални познания, които сж нужни за истинските служители по рибарството (например: познаване различните видове риби и др.)

Именно по горните причини, на всѣкъде въ странство, кждето държавните средства позволяватъ това, непосредствения контролъ върху рибарството се възлага не специалните агенти, които иматъ постоянно мѣстожителство тамъ, кждето се извършва най-интензивната ловидба. Другите административни власти понякога също се използватъ, но не за редовния контролъ, а само за разрешаване на нѣкои специални надзорни задачи.

При липсата на надлежния надзоръ, естествено е, че нарушенията на рибарския законъ у насъ е едно обикновено явление, а нарушителите вършатъ своето дѣло почти безъ да се опасяватъ отъ наказанията. Това ненормално паложение се усложнява още съ известни недостатъци на самия законъ въ тази му частъ, която урежда въпроса за наказанията.

Първо: закона не предвижда наказания за нѣкои отъ нарушенията, които иматъ доста голѣмо значение. Така, напримеръ чл. 45 отъ закона, който забранява да се лови риба презъ периода на размножението, не се споменава въ глава XVI за наказанията.

Второ: наказанията предвидени въ тая глава (поне споредъ моето мнение) не сж разпредѣлени съразмѣрно и сполучливо по между различнитъ видове наружения. Ще посоча нѣколко примѣра.

1. Съгласно чл. 81 съ глоба отъ 50 до 250 лева се наказва онзи, който риболовствува съ самоловни уреди безъ знакъ, по който може да се познае притежателя и онзи, който лови риба въ района на далянитъ. Ясно е, че глобата е достатъчна за първото нарушение, което не е свързано съ никакви и за никого загуби и щети, а е съвършено малко за второто, което може да предизвика голѣми загуби за талано-притежателя, като сжщевременно е способно да допринесе печалби на нарушителитъ.

2. Съгласно чл. 82 онзи, който лови риба въ запазенитъ мѣста и въ рибнитъ проходи или лови маломѣрната риба, се наказва съ глоба само отъ 100 до 500 лева. Съ други думи, на най-тежкитъ престѣпления срещу рационалното рибно стопанство е погледнато доста леко. Сжщевременно онзи, който риболовствува съ мръжи, очитъ на които нѣматъ законни размѣри, т. е. който върши много по-малко престѣпление

се наказва съ глоба до 2000 лв. (чл. 83).

3). Съгласно чл. 83 наказватъ се само съ глоба отъ 250 до 2000 лева онези стопани на индустриалнитъ заведения, които пушатъ или изхвърлятъ въ водата вещества, способни да повредятъ на рибитъ, а чл. 84 предвижда затворъ отъ 2 седмици до 6 месеци за онзи, който лови риба съ млѣчокъ или рибе биле. Последния начинъ на ловидбата е безусловно недопустимъ, но той се прилага главно, отъ дребни занаятчи-рибари и вследствие на това е опасенъ предимно за малки, затворени води. Другъ е случая, когато нѣкое индустриално заведение замърсява водата. Района на вредното действие тогава е много голѣмъ и даже въ течащитъ води, които по-малко се замърсяватъ, може да се простира на разстояние до нѣколко километра¹⁾. А между това степенята на наказанието е по-малко,

Отъ всичко гореказано се вижда, че за сега държавата не е въ състояние да прокара въ живота всичкитъ ограничителни мѣрки, които се предвиждатъ въ закона за рибарството. Това обстоятелство заслужава по-голѣмо внимание, отколкото обикновенно му се отдѣля, защото освенъ вреда за рибното стопанство, то има лошо обществено влияние, като внушава на населението тази опасна мисль, че има закони, които могатъ да не се изпълняватъ.

1) Константиновъ „Вреднитъ вещества отъ захарнитъ фабрики“ „Рибарство и отраслиъ му“ Год. I. бр. 9—10.

По въпроса за рибарския уставъ.

Въ кн. № № 3 и 4 на списанието била вече напечатана статията на г-нъ Славяновъ «рибарски съюзъ», въ който автора излага решението на Б. Н. Морски Сговоръ за организирането на всички риболовци въ единъ общъ рибарски съюзъ и поканва да се работи за по-бързото осществяване идеитъ на този съюзъ.

Отъ своя страна, редакцията всецѣло се присъединява къмъ поканата на г-нъ Славяновъ, обаче мисли, че този съюзъ трѣбва да обедини само такива рибари, които сж организирани вече въ кооперации и др. видове здружения, понеже присъединяването на отдѣлнитъ рибари ще създаде непреодолими технически пречки при организирането на съюза.

Общъ рибарски съюзъ, съставенъ отначало отъ сдруженитъ риболовци, постепенно ще може

да обедини и всичкитъ рибари въ страната, като подпомага за организирането на рибаритъ, които, по една или друга причина, самостоятелно упражняватъ своя занаятъ.

Въ това си мнение редакцията намира подкрепа и въ конструкцията на «Общо-имперския съюзъ на немскитъ морски и крайбрежни риболовци», който обединява сжщо само сдруженитъ риболовци.

Устава на този съюзъ съ малки корекции и изменения може да се използва и да послужи като база при изработване на устава на бъдещия нашъ общъ рибарски съюзъ.

За това редакцията смѣта за не излишно да даде по-долу преводъ на този уставъ.

Би било твърде желателно, въпроса по-подробно да се разченка отъ заинтересуванитъ срѣди.

Редакцията.

Уставъ

На общоимперския съюзъ на немскитѣ морски и крайбрѣжни рибари.

Чл. 1. Подъ името «Общоимперския съюзъ на немскитѣ морски и крайбрѣжни рибари» се основава единъ съюзъ, който има седалище въ градъ Берлинъ.

Чл. 2. Целта на Общоимперския съюзъ е: насърчаване на немския морски и крайбрѣженъ риболовъ, а също защитаване и подържане всички интереси на принадлежащитѣ къмъ Общоимперския съюзъ дружества и съюзи, доколкото това е възможно безъ собственото стопанско прѣдприятие.

Политическитѣ домогвания се изключватъ свършено.

Чл. 3. Членство могатъ да добиятъ всички съюзи и дружества отъ крайбрѣжнето на Северното и Източно морета, които се състоятъ предимно отъ професионални рибари. Обаче не могатъ да бждатъ пренети въ общоимперския съюзъ отдѣлни дружества отъ такива окрѣзи, еждѣто съществуватъ съюзитѣ или пакъ ще бждатъ образувани такива.

Чл. 4. За придобиване на членство необходима е декларация за присѣдиняването, подписана отъ управителния съветъ на присѣдиняващия се съюзъ или дружество, въ която да се декларира признаването на настоящия уставъ, а също така и решението за приемането отъ страна на управителния съветъ на Общоимперския съюзъ. Ако управителния съветъ на общоимперския съюзъ отложи приемането, то неприетия съюзъ или дружество има право да се обърне къмъ събранieto на членоветѣ на О. И. С., което решава окончателно.

Чл. 5. Управителния съветъ на О. И. С. води списъкъ на членоветѣ, въ който веднага се отбѣлѣзва постѣпването или излизането на всѣки отдѣленъ членъ.

Чл. 6. Всѣки членъ има право да декларира чрезъ заявление своето излизане отъ О. И. С. Това заявление се подава само въ края на отчетната година; то трѣбва да бжде изпратено 3 месеца по-рано съ препорѣчано писмо.

Чл. 7. Всѣки членъ изгубилъ необходимитѣ качества, предвидени въ чл. 3, може да декларира своето излизане въ края на отчетната година безъ да спазва срока за подаването на заявленето.

Сжщо така управителния съветъ на О. И. С. има право да съобщи писмено на члена къмъ края на отчетната година, че той е изключенъ.

На респективния членъ се представя да се оплате въ събранieto на членоветѣ на О. И. С. въ едномесеченъ срокъ.

Чл. 8. Всѣки членъ може да бжде изключенъ отъ събранieto на членоветѣ по предложенieto

на управителния съветъ или на $\frac{1}{5}$ часть отъ гласоветѣ, предвидени въ членъ 26, ако членътъ:

1. Се отклонява отъ плащанieto на вноскитѣ въ продължение на една година и

2. Постѣпва противъ постановления на чл. 11.

Изключването става въ края на отчетната година съ решението на събранieto на членоветѣ на О. И. С. Решението, съ което се изключва членътъ, незабавно се съобщава на последния отъ управителния съветъ съ препорѣчано писмо.

Чл. 9. Отстраненитѣ и изключенитѣ членове изплащатъ следующитѣ се вноски до тѣхното излизане отъ О. И. С. Тѣ нѣматъ никакво право на имотитѣ на О. И. С.

Чл. 10. Всѣки членъ има право:

1. Да изпраща представителъ въ събранieto на членоветѣ, а сжщо така да взима участие въ съвѣщанията и изборитѣ съгласно установенитѣ наредби.

2. Да използва учрежденията на О. И. С. съгласно наредбитѣ.

3. Да напуща О. И. С. съгласно установенитѣ отъ настоящия уставъ правила.

Чл. 11. Всѣки членъ е длъженъ:

1. Да изпълнява настоящия уставъ и всѣкиятѣ, установени възъ основа на него, наредби.

2. Да не действува противъ интереситѣ на О. И. С. и противъ неговитѣ решения.

3. Да изплаща установенитѣ отъ събранieto на членоветѣ годишни вноски и други задължения въ установения срокъ.

Чл. 12. Средствата, съ които О. И. С. разполага за постигане на своитѣ цѣли, сж:

Членскитѣ вноски, които плащатъ присѣдиненитѣ съюзи и дружества съразмѣрно броя на тѣхнитѣ членове. Размѣра на вноскитѣ се опредѣля всѣка година отъ събранieto на членоветѣ. Тия вноски се изплащатъ не по-късно отъ 1-й юний.

2. Отъ други постѣпления въ О. И. С.

Чл. 13. За имотитѣ на съюза се води инвентаръ. За владението на имотитѣ сж решающи чл. чл. 1806, 1807, и 1808 отъ гражданския законъ.

Чл. 14. Органитѣ на Общоимперския съюзъ сж:

1. Управителния съветъ.

2. Настоятелството за Сѣверното и Източно морета.

3. Събранieto на членоветѣ.

Чл. 15. Управителния съветъ се състои отъ председателъ, трима заместници на председателя (отъ които заедно съ председателя двама сж отъ Сѣверното море и двама отъ Източното), дѣловодителъ и президентъ на немския съюзъ за морското риболовство или неговъ пълномощенъ прѣдставителъ.

Управителния съветъ, съ изключение на дѣловодителя и прѣдставителя отъ немския съюзъ

за морското риболовство, се избира отъ събраниято на членоветъ за три годишенъ срокъ.

Ако нѣкой членъ отъ управителния съветъ напусне своята длъжностъ, вслѣдствие изгубване на членството отъ този съюзъ или дружество, къмъ който той принадлежи или, пъкъ, по причина на смъртъ, то настоятелството опредѣля неговъ времененъ замѣстникъ на срокъ до най-близкото събрание на членоветъ.

Допълнителнитъ избора за редовенъ членъ се извършватъ въ най-близкото събрание на членоветъ.

Чл. 16. Председателя трѣбва да бѣде лице съ рибарска професия. Той има право на едно умерено възнаграждение, което се опредѣля отъ управителния съветъ заедно съ настоятелството.

Чл. 17. Управителния съветъ се грижи върху всичкитъ дѣла на О. Н. С., ако последнитъ не сж отъ компетентностъ на настоятелството или събраниято, на членоветъ, включително и върху управлението на имотитъ. Той води всичкитъ дѣла на съюза съгласно устава и закона, а сжщо така споредъ наредбитъ и решенията на членоветъ, за изпълнението на които той е отговоренъ.

Чл. 18. Въ събраниято на управителния съветъ решенията се взематъ по просто вишегласие на присѣдствающитъ членове. При равногласие предложението се смѣта за отклонено. Членътъ отъ управителния съветъ нѣма право да гласува, ако решението засѣга:

1. Предприемането на сждебно дѣло противъ него или противъ съюза или дружеството, къмъ което той принадлежи.

2. Започване и привършване на сждебния споръ между О. Н. С. и него или съюза или дружеството, къмъ което той принадлежи.

За да бѣде законно решението на управителния съветъ, не е необходимо въпроса да бѣде означенъ въ поканата за събраниято на съвета. Решението може да бѣде взето и безъ да се събира управителния съветъ, ако всичкитъ членове на съвета изкажатъ писмено своето сжгласие съ дадено предложение.

За взетитъ решения се съставя протоколъ, който се подписва отъ председателя и единъ отъ членоветъ на съвета. При вземане на решението чрезъ писмени заявления, последнитъ заменятъ протокола.

Чл. 19. Отъ името на съюза действува председателя на управителния съветъ, а въ случай на негово отсъствие, зам. председателя или дѣловодителя. Като последния добавя своятъ подписъ къмъ фирмата на съюза. При приключването на сждебни дѣла необходимъ е подписа на още единъ членъ отъ управителния съветъ.

Чл. 20. Настоятелството се състои отъ 12

члена и 12 заместници, които се избиратъ отъ събраниято на членоветъ за 3 годишенъ срокъ, а именно: 6 члена и 6 заместници отъ Северното море, които се избиратъ изключително отъ съюза и дружества отъ Северноморското крайбрѣжие и отъ 6 члена и 6 замѣстници отъ Източно море. Въ настоятелството има мѣсто съ решающъ гласъ и председателя на управителния съветъ на О. Н. С. Всички други членове на управителния съветъ иматъ право да взиматъ участие въ заседанията на настоятелството, но съ съвѣщателенъ гласъ.

При разглеждането на отдѣлни въпроси настоятелството има право да кани вен и и заинтересовани лица съ право на съвѣщателенъ гласъ.

Представителя на управителния съветъ свиква и ръководи заседанията на настоятелството.

Чл. 21. Настоятелството е компетентно:

1. Да наблюдава дѣйността на управителния съветъ.

2. Да взема решения по такива въпроси, при които заинтересуванитъ членове изрично поискватъ съдействието на настоятелството.

3. Да изглажда спороветъ между О. Н. С. или неговия управителенъ съветъ и членоветъ.

4. Да свиква събраниято на членоветъ, да установява дневниятъ имъ редъ и да подготвя всичкитъ предложения за събраниято.

5. Да проявява предназначениитъ за събраниято на членоветъ годишни отчети и списъци на имотитъ, а сжщо да установява предположенията за пащата година.

6. Да изпраща заместници въ управителния съветъ.

7. Да одобрява наредбитъ и тѣхнитъ изменения.

8. Да опредѣля възнаграждение на председателя на управителния съветъ, на дѣловодителя и служащитъ; за последнитъ по споразумение съ председателя на У. С.

Чл. 22. Всички въпроси, които не могатъ да се разрешатъ отъ управителния съветъ или настоятелството, се уреждатъ отъ събраниято на членоветъ.

Само събраниято е компетентно:

1. Да изменява и допълва устава.

2. Да избира управителенъ съветъ и настоятелство.

3. Да разглежда оплакванията срещу управителния съветъ и настоятелството.

4. Да освобождава членоветъ на управителния съветъ и настоятелството отъ тѣхнитъ длъжности.

5. Да одобрява годишния отчетъ за дейността на управителния съветъ.

6. Да одобрява годишнитъ смѣтки и да освобождава управителния съветъ отъ отговорностъ за водене на дѣлата и отчетността.

7. Да опредѣля размѣра на частнитъ вноски.

8. Да взема решения за ликвидацията на съюза и за използване имотитѣ.

9. Да решава приемането на съюзитѣ или дружествата, които не сж приети или пъкъ сж изключени отъ управителния съветъ (чл. чл. 4 и 7).

10. Да взема решения за изключването на членоветѣ.

Чл. 23. Събранието на членоветѣ се състои отъ представители на присъединенитѣ съюзи и дружества.

Обикновенитѣ събрания ставатъ веднажъ въ годината презъ първитѣ 6 месеца следъ приключването на отчетната година. Като правило тѣ се събиратъ последователно въ различнитѣ окръзи на крайбрежието.

На обсъждане и решение на обикновенитѣ събрания подлежатъ специално въпроси за одобрение на годишния отчетъ, за приемането на бюджета и за установяване размѣра на членскитѣ вноски.

Събранието на членоветѣ се свиква отъ управителния съветъ.

Извънреднитѣ събрания се свикватъ тогава, когато интереситѣ на О. Н. С. поискатъ това. Такива събрания се свикватъ въ най-скоро време, ако събранието се поиска отъ $\frac{1}{10}$ часъ на гласоветѣ (чл. 26) съ писмено заявление, въ което се посочватъ цѣлитѣ и основанията за свикването му.

Всѣки членъ отъ присъединенитѣ съюзи и дружества има право да взема участие въ обикновенитѣ и извънредни събрания, но безъ право на гласуване.

Чл. 24. За предстоящото събрание членоветѣ трѣбва да бждатъ предизвестени писмено най-малко 4 седмици по-рано. Въ поканата трѣбва да бжде посочено мѣстото, денътъ, часътъ и дневниятъ редъ на събранието.

Всѣки въпроси, които ще се разискватъ въ събранието, трѣбва да бждатъ означени въ поканата. За предметитѣ, които не влизатъ въ дневния редъ, може да се разисква, но не могатъ да се взематъ решения.

Чл. 25. Събранието се председателствува отъ председателя на управителния съветъ или отъ неговия пръвъ или втори замѣстникъ. Въ случай на тѣхното отсъствие, председателствува единъ отъ членоветѣ на О. Н. С.

За разискванията станали въ събранието се

съставя протоколъ, който се подписва отъ председателя на събранието, дѣловодителя и единъ отъ присътвующитѣ членове.

Чл. 26. Решенията се взематъ по вишегласие на присътвующитѣ членове.

Присъединенитѣ съюзи и дружества иматъ по единъ гласъ за всѣки 25 отъ тѣхнитѣ членове.

Всѣки съюзъ или дружество има най-малко единъ гласъ.

Гласоветѣ на присъединенитѣ съюзи и дружества се подаватъ отъ упълномощенъ за тази цѣль представителъ. Единъ представителъ не може да представлява повече отъ 50 гласа.

Решенията се взематъ по просто вишегласие. При равногласие предложението се смѣта за отклонено.

Чл. 27. За водене на дѣлата управителния съветъ издава наредби, които се съобщаватъ на настоятелството за одобрение, а на събранието на членоветѣ за сведение.

Чл. 28. Отчетната година трае отъ 1-й априлъ до 31 мартъ.

Управителния съветъ е длъженъ веднага следъ свършването на годината:

1. Да установи състоянието на имотитѣ на О. Н. С. и

2. Да се погрижи за приключване пафсчетоводнитѣ книги.

Чл. 29. Заблаговременно и преди да бжде свикано обикновеното събрание на членоветѣ, управителния съветъ представя на настоятелството за проверка:

1. Годишния балансъ, въ който се означаватъ всичкитѣ приходи и разходи.

2. Списъка на имотитѣ, въ който се означаватъ съставнитѣ части на имотитѣ, а също и всѣки вземания и задължения.

Чл. 30. Решението за ликвидацията на О. Н. С. се взима отъ събранието на членоветѣ при условие, ако присътвуватъ $\frac{3}{4}$ отъ всичкитѣ членове въ О. Н. С. а самото решение е прието съ болшинство $\frac{3}{4}$ отъ присътвующитѣ гласове.

Ако първото събрание на членоветѣ не е правоспособно, то се свиква ново такова и въпроса за ликвидация се решава окончателно съ просто болшинство и независимо отъ числото на присътвующитѣ членове.

Събранието на членоветѣ, което решава въпроса за ликвидацията на О. Н. С., решава съновременно и въпроса за използване на имотитѣ.

Ликвидацията се извършва съгласно определената на гражданския законъ.

Чл. 31. Немския съюзъ за морското рибо-

ловство предоставя на О. И. С. помещение за работа, а също взема върху себе си и необходимите разходи по това помещение.

Касата на О. И. С. образува определени смет-

ки при касата на немския съюз за морското риболовство и се води отъ ковчежника на последния.

Чл. 32. О. И. С. се намира въ тѣсни връзки съ немския съюз за морското риболовство.

А. Нечаевъ.

Есенната ловидба съ таянитъ на Практическото Рирското Училище.

Презъ есента 1924 год., Практическото Рибарско Училище разполагаше съ 2 таяна: „Милосъ“ около гр. Созополъ и „Вромусъ“ въ Бургазския заливъ близо до с. Св. Никола.

Таяна „Вромусъ“ бѣше поставенъ на 26 септемврий, а „Милосъ“ на 1 октомврий. И двата таяна бѣха дигнати на 16—20 декемврий, тъй шото тѣхната риболовна компания трая 75—80 дни.

Есента 1924 г. бѣше извънредно бурна и това твърде зле се отрази върху ловидбата, въпреки, че по своето мѣстоположение двата таяна сж добре запазени отъ вълнението. Отъ дневниците на таянитъ се вижда, че мрежитъ сж биле на суша: на „Милосъ“ — 35 дни, а на „Вромусъ“ — 34 дни. Това съставя: за таяна „Милосъ“ — 46%, а за таяна „Вромусъ“ — 42% отъ цѣлия риболовнъ сезонъ.

Ловидбата на паламуда започна веднага следъ поставянето на таянитъ и трая до средата на м-тъ ноемврий, когато температурата на водата спадна до 12 градуса.

Тазн ловидба бѣ сравнително по-малко засѣгната отъ бурното време, което прекъсна лова само за 13—14 дни отъ 41—45 дни на общото траяне на паламудния ловъ.

Седмично разпредѣление на уловения паламудъ, изразено въ % отъ общия ловъ на сжщата риба, се вижда отъ следната таблица.

Количество на уловения паламудъ въ % отъ общия ловъ:

Дата	„Вромусъ“	„Милосъ“
25.IX — 2.X	25,4%	13,9%
3.X — 9.X	5,4%	9,0%
10.X — 16.X	—	0,6%
17.X — 23.X	2,0%	8,0%
24.X — 30.X	57,4%	62,3%
31.X — 6.XI	2,0%	2,5%
6.XI — 13.XI	6,9%	3,7%
14.XI — 20.XI	0,9%	—

Следъ преминаването на паламуда, когато се очакваше изобилния ловъ на скумрията, времето се развали и лошото време съ малки прекъсвания се задържа чакъ до края на сезона. Бурята отъ севернитъ румбове, която избухна на 11 ноемврий и трая почти до 26 ноемврий, предизвика силно спадане на температурата на водата. Тазн температура на 20 ноември спадна до 9°, а къмъ началото на декемврий даже и до 7°.

Това спадане на температурата попречи на навлизането на скумрията въ Бургазския заливъ и напр- таяна „Вромусъ“, който е по-навътре въ залива, улови съвършено малко скумрия. Таяна „Милосъ“, който е по на отворено море, бѣше засѣгнатъ по-малко, но и неговото скумрийно производство бѣше много по-долу отъ обикновеното.

Седмично разпредѣление на уловената скумрия, изразено въ % отъ общия ловъ, се вижда отъ следната таблица.

Дата	„Вромусъ“	„Милосъ“
26.IX — 2.X	1,7%	—
3.X — 9.X	0,5%	—
10.X — 16.X	—	—
17.X — 23.X	2,2%	—
24.X — 30.X	0,1%	—
31.X — 6.XI	—	0,1%
7.XI — 13.XI	0,6%	—
14.XI — 20.XI	—	2,9%
21.XI — 27.XI	1,2%	23,2%
28.XI — 4.XII	50,0%	64,7%
5.XII — 11.XII	42,8%	9,1%

Освенъ паламуда и скумрията въ таянитъ „Милосъ“ и „Вромусъ“ бѣха уловени въ малко количество леферъ и трифона. Интересно е, че нито единия, нито другия таянъ не можа да улови хамсия

А. Н.

Хранителнитъ свойства на месото на рибитъ *).

Човѣшката храна съдържа бѣлтъци, въглехидрати и тлъстини. Средно, човѣкъ трѣбва да приема за едно денонощие около 115 грама бѣлтъци, 75 грама тлъстини и 550 грама въглехидрати. За да получи необходимитъ количества отъ горнитъ вещества, човѣкъ трѣбва да яде разнообразна храна, защото нито месната, нито растителната храна не съдържатъ по отдѣлно необходимитъ вещества въ нужнитъ пропорции. Не прави изключение отъ това и рибето месо, което се явява главно като бѣлтъчна храна.

Състава на рибето месо се вижда отъ следната таблица:

	Бѣлтъци	Тлъстини
Змиорка	12.8 %	28.4 %
Херингъ	18.6 %	3.4 %
Карагѣозъ	18.7 %	9.5 %
Скумрия	19.4 %	8.0 %
Калканъ	18.7 %	1.9 %
Писия	18.7 %	1.6 %
Скатъ	22.0 %	0.4 %
Треска	18.5 %	0.3 %
Лавракъ	18.0 %	1.8 %
Несетра	17.8 %	3.5 %
Барбуна	19.1 %	3.4 %
Сарделка	22.6 %	2.3 %
Пъстърва	19.2 %	10.5 %
Лястовичка	19.6 %	4.2 %
Драконче	14.3 %	0.7 %
Шаранъ	16.6 %	8.7 %
Платика	16.1 %	4.0 %
Щука	18.2 %	0.4 %

Месото на консервиранитъ риби съдържа повече бѣлтъци и мазнини. Това се вижда отъ следната таблица:

	Бѣлтъци	Тлъстини
1. Сушена риба		
Треска	69.3 %	2.3 %
2. Солена риба		
Херингъ	18.9 %	16.8 %
Треска	73.7 %	3.3 %
Сарделка	24.1 %	2.4 %
3. Пушена риба		
Херингъ	36.7 %	15.7 %
Треска	27.7 %	0.4 %
Пъстърва	20.1 %	15.6 %
4. Консервир. въ кутии		
Пъстърва	20.9 %	19.1 %
Скумрия	23.5 %	14.1 %
Сарделка	23.1 %	14.0 %
Тунецъ	28.2 %	14.5 %

Ако сравнимъ състава на рибено месо съ тоя на добитъка:

	Бѣлтъци	Тлъстини
Говеждо	18.1 %	17.6 %
Кравешко	19.6 %	7.7 %
Овнешко	15.7 %	30.0 %

*) Заб. Таблицитъ сж взети отъ статитъ на проф. Моровъ, проф. Классенъ, проф. Plehn и Minard.

то трѣбва да дойдемъ до заключение, че по количеството на бѣлтъцитъ прѣсната риба почти не отстъпва, а консервираната превъзхожда месото на добитъка.

Истинската хранителностъ на дадена храна зависи не само отъ нейния химически съставъ, но главно отъ това, каква именно частъ може да се преработи въ храносмилателнитъ органи и да премине въ кръвта. Ясно е, че колкото по-малкъ процентъ на непреработенитъ части, които се изхвърлятъ навънъ безъ полза за организма, толкова по-голяма е стойността на дадена храна.

Въ това отношение месото на рибитъ заема едно отъ първитъ мѣста:

	% на несмилаемитъ части отъ:	
	Бѣлтъци	Тлъстини
Млѣко	6.5 %	5.0 %
Сирене	5.0 %	10.0 %
Яйца	3.0 %	5.0 %
Говеждо месо	2.5 %	6.0 %
Рибено масло	3.0 %	9.0 %
Черенъ хлѣбъ	40.0 %	—
Брашно, бобъ	15.5 %	60.0 %

Месото на рибитъ се смѣла много бързо, защото то може да се смѣта като специална храна за оздравяващи хора и такива съ слабъ стомахъ. Бързината на смиланieto на различни храни се вижда отъ следната таблица:

Дивечъ	се	смѣла	за	2	часа
Млѣко	"	"	"	2	"
Мисирка	"	"	"	2	"
Говеждо месо	"	"	"	3	"
Гжска	"	"	"	3	"
Стриди	"	"	"	3	"
Пресенъ хлѣбъ	"	"	"	3	"
Картофи	"	"	"	3	"
Сирене	"	"	"	4	"
Зеле	"	"	"	4	"
Свинско месо	"	"	"	5	"
Телешко месо	"	"	"	5	"
Рапи	"	"	"	6	"
Печени плодове	"	"	"	1	"
Яйца	"	"	"	1	"
Риба	"	"	"	1	"

Освѣтъ хранителнитъ вещества, месото на рибитъ съдържа и други, които иматъ голѣмо значение при развитието и работата на човешкия организъмъ. Отъ тия вещества най-важни сж: витаминитъ, фосфорнитъ и йоднитъ съединения.

Витаминитъ сж вещества, които не се явяватъ като храна въ тѣсенъ смисълъ да думата, но липсата на които предизвиква тежки разстройства въ организма. Различаватъ три вида витамини: витаминъ А, витаминъ В и витаминъ С. Липсата на витаминъ А предизвиква общъ упадѣкъ на организма, който се придружава съ намаление на теглото и ненормално растене на коститъ. При липса на витаминъ В се разстройва процеса на храносмиланieto и настѣпватъ смущения въ нервната система. Липсата на витаминъ С докарва заболявания отъ тежката болестъ „Скорбутъ“.

Особено богатъ съ витамини е хайверътъ.

Camille Giraut.

Рибарскитъ училища.

„Рибаря — майсторъ, който е получилъ едно солидно морско и професионално образование, който е запознатъ съ последнитъ риболовни методи и способности, който, съ една дума, се е отърсилъ отъ този рутиненъ духъ, който за нещастие е характеренъ за почти всички негови колеги, независимо отъ това къмъ коя областъ тѣ принадлежатъ, ще знае да се отнася съ материалитъ, които сж въ негово разположение, тъй, че да извлече най-голъма полза както за себе си, тъй и за арматоръ, екипажа и обществото“.

Тази фраза, която заемамъ отъ едни твърде интересни записки, представени на V-та Секция на Булонски Рибарски Конгресъ отъ единъ младъ чиновникъ отъ административното тѣло на морското Наборно Бюро господинъ администраторъ Сојап, резюмира много сполучливо съ нѣколко думи цѣлия въпросъ по рибарскитъ училища; тя опредѣля много точно предмета на тѣзи институти и изтъква ясно стопанската и обществена важностъ на ролята, която тѣ играятъ.

*

Най-старитъ отъ тѣзи училища сж биле основани едва преди тридесетъ години, защото тѣ сж били напълно излишни за времето, когато дребното риболовство се упражняваше непосредствено по крайбрежието, когато слабитъ, едва неколкостотни платноходки, които съставляваха главенъ риболовенъ корабъ, не губеха отъ погледа си камбанарията на селото, отъ кждето бѣха излезли и кждето редовно разтоваряха скромни количества риба, напълно достатъчна, за да задоволи мѣстнитъ и областни нужди. Каква нужда отъ риболовни училища, когато екипажитъ съставени най-често отъ членоветъ на едно и сжщо семейство, упражняващи занаята си отъ поколение на поколение съ сжщитъ мрежи на сжщитъ мѣста, на които познаватъ и най-малкитъ подробности, съобразно традиционнитъ правила, които сж се прилагали въ страната.

Колкото за едрия ловъ, той е бивалъ извършванъ при условия доста аналогични, отъ гледна точка на старитъ методи; при все това, когато е трѣбвало да се отива далечъ, корабитъ сж бивали командвани отъ капитани, майстори по крайбрежното плаване или отъ патентирани исландски моряци, които сж преминали „Хидрографическото Училище“ и сж получили нѣкои понятия по плаването.

Днесъ всичко е много изменено, особено това, което се онася до дребния риболовъ или лова на риба, която е предназначена да изтрае единъ по-дълъгъ транспортъ и, следователно, трѣбва да бжде предварително консервирана; презъ последнитъ години на векътъ, който предшества нашия векъ, индустрията за консервиране на риба се е напълно преобразила. Морската риба, която по рано е служила като храна на крайбрежното население, е станала хранителенъ продуктъ отъ първа необходимостъ дори и за населението въ вътрешността на страната. Желѣзнитъ пжтища сж и отворили дебушета навсѣкжде, дори и най-малкитъ паланки на централна и источна Франция; отъ тогава се е почувствувала нужда отъ едно по-интензивно производство.

Сжщо така, чисто крайбрежния характеръ на тоя видъ индустрия се е изменилъ, като мѣстото и

се е пренесло въ далечнитъ морски ширини: малкитъ варки съ платна сж били заместени съ великолепни рибарски параходи или съ многотонни кораби, снабдени съ мотори; едновременно скромни фамилни групички, събрани около единъ опитенъ водачъ, имащи като свой капиталъ само единъ беденъ корабъ съ нѣколко мрѣжи, трѣбвало да направятъ мѣсто на широки индустриални предприятия, ржководени отъ дружества съ многомиллионни капитали.

Това съвършено ново положение въ стопанската областъ, това пълно преобразование на оползотворнитъ материали, тѣзи съвършено нови условия, съобразно които се е извършвало експлоатирането на ловителнитъ полета, трѣбвало е, естествено, да причини едно бързо еволюиране въ персонала на рибарския корабъ, едно приспособяване на морскитъ рибари къмъ новитъ модерни ловидбени уреди, съ които тѣ ще трѣбва да служатъ за напредъ и къмъ едно рационално използване на индустриалния имъ занаятъ.

*

Да се организира професионална формация на рибаря, подтикнатъ отъ индустрията на морския ловъ, това е задачата, която се явява като необходимостъ отъ денъ, когато рибарския параходъ става нормаленъ корабъ за лова въ откритото море. Сжщо така едно солидно професионално обучение не е по-малко необходимо за моряцитъ, които служатъ като водачи на нашитъ кораби, които отиватъ за едъръ ловъ въ водитъ на Исландия и Нова-Земля, за да се избѣгне двойствеността въ командването, твърде често констатирана на борта на тѣзи кораби, между единъ капитанъ, който обикновено твърде рѣдко е запознатъ съ рибарския занаятъ, и единъ „майсторъ на лова“ безъ патентъ, много често неспособенъ да води единъ корабъ.

Безъ съмнение морското обучение, което по време е било първо отъ нашитъ професионални обучения, сжществува въ Франция отъ преди три века, но ограничено като чисто мореплавателно искусство, като „Хидрография“, както още до скоро се казваше, то не е имало никога предъ видъ едно специално обучение за рибаря.

Това бѣха, нужно е да се каже, хора на науката, като Paul Gouzzet, сътрудника на Marion въ Марсилия, Amédée Odin, директора на водната станция на Sables-d'Olonne и Roche, отличния главенъ директоръ на съвременното риболовство, които първи лансираха идеята за морскитъ рибари. Тази идея стана предметъ на разискване въ Марсилския конгресъ отъ 1893 година, на Конгреса за спасяването въ Saint-Malo отъ 1894 год. Едно постановление отъ 16 мартъ 1895 год. разреши създаването на „Обществото за професионално и тѣхническо обучение на морскитъ рибари“ и на 10 май сжщата година се отвори въ Groix първо французко рибарско училище, подъ директорството на единъ мжжъ, който биде едновременно и предизвѣстникъ и учителъ — господинъ Guillard.

Скоро следъ това, по плодотворната инициатива на Обществото за тѣхническото и професионално обучение на рибаритъ, отначало председателствувано отъ господинъ Emile Cacheux, този, колкото акти-

венъ, толкова изскроменъ филантропъ, чието име се среща въ организирането на толкова обществени дѣла, създадени въ края на последния векъ, после отъ господинъ Contant, главенъ инспекторъ на Народното Просвѣщение, кметъ на Tronville, бѣха основани еднородни училища въ Marseille и Sable (1896), въ Dieppe, Croisie, Boulogne, Arcachon и пр. и въ най-ново време въ голѣмо число малки пристанища въ департамента Finistère.

Въ същото време, когато се създаваха тѣзи училища, — които, както се вижда, не сж държавни училища, а сж по същество институти на частната инициатива, — Министерството на Народното Просвѣщение, въ съгласие съ това на флота, подписва съ едно постановление отъ 20 септември 1896 год. за крайбрѣжнитѣ основни училища едно елементарно обучение по плаването и риболовството, санкционирано чрезъ едно задължително специално изпитване, влизащо като съставна частъ на изпита, който се полага за получаване на свидетелството за завършено основно образование и аналогично на изпитването по земледѣлие, изисквано въ земледѣлскитѣ области. Тѣзи усилия за професионално ориентиране, още отъ най-ранна възраст, се правятъ съ огледъ да принесатъ на рибарскитѣ училища една ценна помощъ, осигорявайки имъ единъ редовенъ наборъ отъ ученици вече подготвени за едно специално образование.

Организацията на Рибарскитѣ училища бѣ най-вече дѣло на Обществото за техническото и професионално образование на рибаритѣ, което много се пазеше да не ги подчини на единъ формализиранъ и систематизиранъ режимъ: то се стараше, напротивъ, да приспособи професионалното имъ образование къмъ мѣстнитѣ условия, отваряйки единтѣ презъ лѣтния сезонъ а другитѣ презъ зимния, съобразявайки образованието съ практическата износливостъ на моряцитѣ — рибари отъ всѣко отдѣлно пристанище, които навсѣкжде не еднакво сж способни да правятъ жертви въ време и пари, използвайки преподавателския персоналъ, който предлагаша мѣстнитѣ източници: — стари корабни капитани, запасни морски чиновници, притежатели на риболовни кораби, възпитатели и пр., снабждайки се съ най-необходимия училищенъ материалъ, както можеха, и съ помощта на скромни държавни парични помощи.

Отначало резултатитѣ бѣха блѣстящи и успѣхитѣ на рибарскитѣ училища много окуражителни. Забележителнитѣ директори като Guillard, Lavinville, Rivoal, които бѣха проникнати отъ важността на ролята, която имаха да играятъ и която изпълняваха съ апостолската предателностъ, осигуриха още отъ началото една ера на голѣмъ напредѣкъ за много отъ тѣзи учреждения. Но тоя периодъ бѣ съ много малка трайностъ; липсата на ученици скоро се почувствува и може би нѣкои пакостни вмешателства на държавата сж, които причиниха констатираното скорошно занемаряване на рибарскитѣ училища.

Учредяването на тѣзи училища изисква едно неизбѣжно и много належашо допълнение: създаване патента за командване презъ време на лова. Както забелѣзва много сполучливо въ запискитѣ си, Господинъ администратора Cojan, „желанието да се учишъ само заради удоволствието, да увеличишъ познанията си, е единъ двигателъ, който съвсемъ не съществува въ едно морско население, невежествено, рутинерско, настроено малко фаталистично и много

реалистично“. Моряка, да си кажемъ право, съвсемъ нѣма склонностъ къмъ учение: да осигуришъ редовното посещение на училището отъ децата на рибаритѣ е вече една работа много мъчна и почти невъзможна; а още повече не може да се мисли, че моряка израстналъ достатъчно за да печели хлѣба си, ще се съгласи да умножи умствения си багажъ дори и съ познания, свързани най-тѣсно съ неговия занаятъ. За това той нѣма нужното свободно време, освенъ това той е принуденъ да прекарва голѣмата частъ отъ времето си изъ морето, а презъ рѣдкитѣ моменти, когато е на пристанъ, той е заетъ било съ разтоварването или продаването на рибата, било съ почистването или поправянето на кораба, мрѣжитѣ или вжидитѣ. И после, каква смисълъ има въ това да пожертвашъ малкото свободно време за да увеличишъ общото си и професионално образование, когато знайно е, че ще станешъ господаръ и безъ свидетелство и, че отъ баша на синъ, мѣстнитѣ моряци сж се наследявали въ управлението на кораба, безъ да е имало нужда отъ други познания освенъ тия, които се прилагатъ при изпълнението на последователнитѣ длѣжности като юнга, ученикъ и матрозъ?

Да учредишъ риболовни курсове и да не имъ дадешъ като санкция привелегията за командване кораби е значело, прочие, да създадешъ едно несвършено дѣло, осждено съ сигурностъ да вегетира и да остане безплодно.

Вмѣсто да имъ даде тая санкция и да даде по този начинъ на дейността на рибарскитѣ училища едно възбудително средство, Министерството на флотата, отъ което зависеше тогава моряшкото образование, уреди, съ едно постановление отъ 24 септември 1909 година, рибарскитѣ училища като имъ наложи една формена учебна програма, цѣляща да подготви младитѣ моряци едновременно за риболовство и за служба въ военната флота, програма крайно претоварена, съдържаща общо образование, плавателни и технически познания, понятие отъ морскитѣ устава, елементарни понятия по хигиената, морално възпитание, вонна организация и пр.

Безъ съмнение държавата има интересъ да възпита за бойната си флота моряци по възможностъ по-просвѣтени, но ясно е, че дългия периодъ на военната служба прослуженъ отъ моряцитѣ е достатъченъ за да позволи пълното имъ подготвяне за тѣхната роля, колкото и важна да е тя: да маневриратъ на борта на патрулиращия корабъ, шасюръ, драга и други малки единици на редовната флота. Колкото и прелѣстителна да е, на теория, идеята за едновременно обучение като морякъ и рибаръ, тя неизбѣжно ще доведе до положението, че единия видъ обучение ще унищожи другия: и наистина, подготовката за военна служба, която дава желани прѣимущества (като напр. получаването на дипломъ, който дава възможностъ да постъпишъ като морякъ 2-ра класа) кара ученицитѣ отъ рибарскитѣ училища да се заематъ исклучително съ това: — да си осигурятъ облагоустването на тия прѣимущества, занемарявайки или даже забравяйки рибарското обучение, косто не ще осигури никаква преднина, никаква осезателна облага.

Скоро, единъ декретъ отъ 2 юний 1914 година, приподписанъ отъ Министер. на флотата, даде coup de grâce на Рибарскитѣ училища. Почивашъ върху погрешната мисълъ, че риболовството е нѣщо, което не може да се преподава и че въ действител-

ность рибарските училища не сж били и не трѣбва да бждат друго освенъ начални училища по навигацията, този декретъ уреждаше „Началнитѣ морски професионални училища“, които бѣха впрочемъ принудени да дадатъ преди всичко едно подготвително обучение за военната служба отъ флота, ако искатъ да получаватъ държавна парична помощъ, и подготвящи на втори планъ получаването на нѣкои маловажни привилегии въ търговската флота, като напр. заемане на длѣжности като капитанъ на корабчета за най-близко крабрѣжно плаване, като механици-практици, допускане до конкурсъ за пилоти или до изпитъ за постѣпване въ училищата по навигация и пр.

Ясно е, като резултатъ отъ това положение, че, ако въ голѣмитѣ рибарски пристанища, които снабдяватъ съ персоналъ рибарските параходи, училищата още следватъ мисията си съ една ясно определена цѣль, а именно да подготвятъ кандидати за дипломъ, който се изисква при даване на командване рибарски парахолъ, другитѣ училища, особено тия по Бретонското крайбрѣжие функционирайтъ безъ ясни директиви и безъ добре определена цѣль, блуждающа въ множеството най-разнообразни официални програми и работейки, тъй да се каже, въ тъмнината.

Между това нашата страна се нуждае отъ рибарски училища. Не трѣбва да се губи изъ предъ видъ, че отъ 200,000 моряци отъ нашето крайбрѣжие, вписани въ наборнитѣ списъци, има повече отъ 90,000 рибари. Прочие, ако е безспорно необходимо за майстора—рибаръ да умее да управлява кораба си и да има солидни познания по мореплаването, което условие става все по-важно и по-важно, защото корабитѣ се отдалечаватъ все по-далечъ и по-далечъ отъ крайбрѣжието и отиватъ да изследватъ нови области, то не помалко необходимо е днесъ, щото той да притежава познания отъ технически характеръ, нуждни за рационалното прилагане на рибарския занаятъ.

*

Риболовната индустрия, както отбелѣзахме погоре, е станала особено комплицирана. Нормалния кръгъ на действие на нашитѣ голѣми рибарски кораби обхваща цѣлото подводно континентално плато, простиращо се отъ Исландия до носъ Saint-Vincent; тѣ се впускатъ още подалечъ и отиватъ да изследватъ дѣната на крайбрѣжието, западно отъ Мароко и на отдалеченитѣ банки около Нова-Земля. Съ една обикновена практична опитностъ не може да се засили една индустрия, която има едно такова голѣмо и безкрайно широко поле на действие: още помалко това може да се постигне като се следва „отвратителната овча метода“ тъй наречена отъ отличния морякъ Rallier du Baty, която се състои въ това, да се следва „стадото на другитѣ рибарски кораби“. Необходимо е, щото модерния майсторъ на лова да познава основно техниката на своя занаятъ, да използва даннитѣ по океанографията за да може да избѣгва нѣкои заблуждения, да познава добре характера на водитѣ въ различнитѣ области, които той изслѣдва, да има необходимитѣ понятия по морската биология за да води правилно въ това отношение съответнитѣ операции, предпочитайки тая или онака банка за ловене на риба, да знае да употребява сигурно и смислено всичкитѣ риболовни уреди, които ставатъ отъ день въ день по-усложнени, да е напълно осведоменъ по всичко, което се намира въ

свързка съ консервирането на уловената риба, презъ дългитѣ периоди на прекарване далечъ въ морето.

Налага се проче отново да се създадатъ рибарските училища и паралелно съ това да се учредятъ незабавно патентитѣ за право на командване на рибарските параходи само отъ ученици, които сж преминали курса на нѣкое отъ тия училища; — две реформи, които трѣбва да вървятъ рѣзка за рѣзка. Впрочемъ и едната и другата сж на пътъ да се осъществятъ, тъй като Господинъ държавния подсекретаръ Rio, който особено много се грижи за интереситѣ на риболовството и за тия на рибаритѣ, благоволи, по мое предложение, да натовари, въ началото на текущата година, една комисия отъ голѣмо значение, която да се занимае съ изучаването на тия два въпроса и да му представи предложенията си.

Тази комисия, работитѣ на която сж председателствувани отъ компетентна личностъ на активния и любезенъ Господинъ Farjon, е привършила вече първата частъ на работата си и изработила единъ проектъ за уреждането на командването на рибарските кораби, който по настоящемъ е представенъ за проучване на Държавния Съветъ. При свършването на ваканцията, споменатата комисия ще се заеме съ реорганизирането на рибарскитѣ училища. Да се надѣваме, че комисията ще разреши сполучливо и втората частъ на възложената ѝ мисия.

Моето мнение по въпроса съ рибарскитѣ училища е, че при организирането имъ трѣбва да се има постоянно предъ видъ само риболовството и нищо друго освенъ риболовството. Единъ така важенъ клонъ на националното производство заслужава самъ за себе си своитѣ специални училища и образование. — Полето за действие е достатъчно широко и дисциплинитѣ, които трѣбва да бждатъ застъпени въ тия чисто професионални училища, сж доста разнообразни.

Нека се предостави на други учебни заведения грижата да подготвятъ за изпити интересувачи търговската флота, а особено за изпита нужденъ при постѣпване въ училищата по навигацията, който изисква познания отъ общъ характеръ и една добра подготовка по математиката безъ никаква техническа специализация. Да се предостави на дружествата, които сж създадени специално за тая цѣль, грижата да подготвятъ младежитѣ за военната морска служба, тъй като отдѣлението на Марината съ едно постановление отъ 28 ноември 1919 година, което промени, на пукъ на всички най-елементарни административни и конституционни понятия за право, декрета отъ юний 1914 година, разреши тоя въпросъ така, че военното подготвяне и морското професионално образование да бждатъ напълно раздѣлени.

Нека основнитѣ училища се заематъ съ грижата да дадатъ на бждащитѣ рибари необходимитѣ елементарни указания, наблягайки особено на специалното техническо образование, като по този начинъ се облегчава програмата и се избѣгва едно обезсърчение на ученицитѣ — рибари въ специалнитѣ рибарски училища, които нѣма да бждатъ принуждавани да повтарятъ това, което сж минали вече въ основното училище. На кѣсо казано, да се организира обучението въ рибарскитѣ училища така, че да се преподава само това, което интересува технически рибарския занаятъ, изисквайки за форма, при постѣпването въ тези училища, свидетелство за основно

образование, безъ което днесъ е безполезно да се предприеме една сериозна подготовка за коя и да е кариера, изключвайки тия ръчни занаяти, при които не е нужно нищо друго освенъ физическа сила.

Азъ казахъ, че, ако и ограничено, полето за действие на рибарските училища е също и безкрайно широко и разнообразно. Професионалното образование на рибаря трѣбва да обема понятия по навигацията, особено тия отъ практически характеръ: абсолютно неизбежно е за единъ добъръ майсторъ — рибаръ отивайки въ откритото море да може да опредѣли географическата ширина и дължина на мѣстото, кждето се намира и да нанесе на скица пжтя на движението на кораба: да знае да чете картата и да може да си служи най-малко съ най-проститѣ навигационни уреди, като сондата, уреда за измѣрване бързината на движението на кораба, компаса и пр.: да е запознатъ съ употребата на вжжата и платната, съ обикновеннитѣ маневрирования, съ правилата за насочване кораба чрезъ кормилото, съ огньоветѣ и сигналитѣ, съ спасяванията и пр. Тия познания той трѣбва да има въ такъвъ размеръ, който да гарантира сигурността на кораба и екипажа. Така е било организирано елементарното плавателно обучение, което се е практикувало както въ първитѣ рибарски училища, така и въ професионалнитѣ курсове, които напоследъкъ сж превърнали на основни навигационни училища.

*

Има едно друго познание, което до тука не бе зачекнато и което трѣбва да бжде застъпено въ всичкитѣ му подробности, а именно запознаването съ риболовната техника съдържаща практически понятия за ловидбенитѣ полета, за видоветѣ риба, за ракообразнитѣ животни, за уредитѣ и апаратитѣ, за изстудяването и другитѣ начини за консервиране на риба.

Отъ много години, учени натуралисти, биолози, океанографи и пр. изучаватъ морето, неговитѣ дълбочини и течения, угайкитѣ по дъното му и химическия съставъ на водитѣ му, проблемитѣ за мѣстонахождението на рибитѣ, за тѣхното размножение и пасажии и пр. Не трѣбва, щото тия дѣла да останатъ чисто спекулативни работи или наученъ луксъ на неколцина оглашени: трѣбва, щото всичко това да допринесе полза за риболовството, за неговото развитие и интензивиране и, като следствие отъ това, да съдействува за преуспяването на риболовната индустрия и за обогатяването на страната.

За тая цѣль биде създадено наскоро едно „Научно и техническо учреждение за морски ловъ“: то предприятие много изучавания, лабораториитѣ му работятъ съ голѣмъ активъ, а неговитѣ параходи кръстосватъ бреговетѣ. Справедливо ще бжде, щото всички облаги отъ изучаванията на това учреждение да се използватъ само отъ риболовната индустрия, тѣй като тя е, която понесе разноснитѣ по това предприятие, по неговитѣ работи и изучавания. Администрацията на търговската флота не желае освенъ да използва находкитѣ отъ тия изучавания и разсъждавайки по тоя начинъ, тя най-последна излезе съ единъ позивъ за да подкрепи това учреждение при издаването на едно ръководство, предназначено наскоро да направи достояние на всички резултатитѣ отъ изучаванията; да популяризира принципитѣ на модерното риболовство, което ръководство да служи

като водачъ на капитанитѣ и майсторитѣ рибари въ прилагането на тѣхния занаятъ.

Азъ мисля, че това ръководство трѣбва да служи като основа на втората частъ на образованието, чието прокарване въ програмата на рибарскитѣ училища трѣбва да се има предъ видъ, значението на която е отъ първостепенна важностъ, предъ която мореплавателната частъ, колкото и важна да е тя, не трѣбва да бжде нещо друго освенъ една добавка предвидена на втори планъ, защото навигацията е само средство, а лова това е цѣльта.

Сжщо така еднакво важно е да се предвиди мѣсто въ рибарскитѣ училища за единъ механически курсъ за да се познаятъ ученицитѣ съ работата около машинитѣ и моторитѣ, имайки предъ видъ постоянното имъ усъвършенствуване. Трѣбва, щото между рибаритѣ, до сега много малко запознати съ употребата на платната, за въ бждаше да се намиратъ много хора запознати съ обработването на металитѣ, научили се да манипулиратъ съ пилата и чука, минали презъ желѣзарски и дърводѣлски работилници: нуждни сж сжщо и моряци посветени въ механиката и знаещи да управляватъ единъ моторъ.

За този видъ образование, много е желателно, щото рибарскитѣ училища да бждатъ присъединени къмъ практически индустриални училища, както това сжществува въ Boulogne, кждето подъ отлично ръководство на Директора Dulot, много механици и даже известно число радиотелеграфисти — специалностъ, за която сжщо така трѣбва да се помисли — вече подготвени отъ гледна точка на мѣстната рибарска индустрия. Въ по-малко облагодетелствуванитѣ мѣста ще бжде най-малко необходимо да се снабдятъ рибарскитѣ училища съ по една желѣзарница съ принадлежноститѣ ѝ, съ едно менгеме поставено на тезгяхъ и, ако е възможно, съ единъ малъкъ моторъ, като съ това се цѣли да се направи отъ рибаря единъ добъръ работникъ въ тия отрасли и да се заинтересува рибаря отъ приложенията на механиката.

*

А сега, какъвъ трѣбва да бжде режима въ рибарскитѣ училища и кой ще бжде натоваренъ съ образованието на питомцитѣ имъ? Нека се има предъ видъ, че се касае за училища предназначени да подготвятъ патентирани рибари. Трѣбва да се има като принципъ, че кандидатитѣ за патентъ на риболовенъ капитанъ — патентъ позволяващъ да се командва рибарски корабъ въ водитѣ на Нова-Земя и който по сжщество е сжщия както стария патентъ за крайбрѣжно плаване — ще се заинтересуватъ отъ това да специализиратъ нѣкои отъ своитѣ преподаватели за да подготвятъ за този патентъ.

*

Това, на което трѣбва особено да се наблѣгнѣ, то е, че трѣбва да се учредятъ, окуражатъ и развиятъ рибарскитѣ училища именно въ малкитѣ крайбрѣжни центрове, кждето децата на рибаритѣ, бждащитѣ майстори на рибарския занаятъ ще могатъ да получатъ въ родното си мѣсто необходимо образование, за да запаятъ тѣзи деца традиционния имъ занаятъ и за тѣхната рибарска среда. Колкото рационално и полезно да е, наистина, централизирането на подготвителното рибарско учение,

нужно за получаване на патентъ за далечни и край-бръжни плавания, въ едно малко число областни учреждения, толкова и необходимо изглежда, щото професионалното обучение на рибаря да проникне чакъ до най-малките селища по нормандското, бретонското и провансалското крайбрежия.

*

Нека не ни се възрази, че липсват нужните условия: тамъ, гдето съществува една индустрия, винаги е възможно лесно да се организира обучение по професионалното образование и възпитание. Но за да се постигне това, нужно е съдействието на всички, които сж заинтересувани отъ развитието на индустрията и стопанското производство: общини, търговски камари, работодателски и работнически организации. Само съ помощта на тия фактори трѣбва да се създаде и подкрепи рибарското образование, а държавата може да се намиса само за да окуражи или подкрепи съ парична помощъ учредените курсове.

Това е принципа на бѣлѣжития законъ, отъ 25 юлий 1919 година „по организацията на техническото, индустриалното и търговското обучение“, повече извѣстенъ подъ името „Законъ Astier“ и който едва започва да дава своите плодове: — долкова е билъ вкорененъ въ нашата страна навика да се очаква всичко отъ държавата и нищо да не се предприема безъ нейната помощъ. Въпреки всичко, закона Astier, — макаръ, че нѣкои среди, много надѣхали съ стария моряшки духъ на ограниченостъ, се съмняватъ въ него, — е приложимъ също така въ рибарската, както и въ другите индустрии. Въ приложението на този законъ трѣбва да се търси разрешението на проблемата за рибарските училища, разрешена съ учредяването, съобразно предписанията на чл. 39 на една мѣстна професионална комисия, натоварена да организира задължителните курсове за нуждите на мѣстната индустриална професия. На кѣсо казано, това е почти същата система, която бе препоръчана въ 1896 година отъ Обществото за рибарското образование, една система много гъвкава, способна да се приспособи много добре къмъ мѣстните нужди и

позволяваща да се разпространятъ навсѣкжде, безъ противодействие, по приятелски и бащински, принципътъ на едно професионално образование, намиращо се въ най-тѣсна връзка съ ежедневиия животъ на моряка. Трѣбва да се завърши хубавото дѣло на „Обществото за техническо и професионално образование на рибарите“, което стана жизнено въпреки всички премеждия, презъ които то премина. Надяваме се, че това общество ще намери въ лицето на Държавния подсекретаръ на търговската флота всичката морална и материална подкрепа, отъ която то се нуждае.

Може би начинанието ще е дълго и трудно, защото тукъ се касае да се победи традиционното безгрижие на рибаря и неговото презрение къмъ всичко, що е теория, правило и метода; може би, въ действителностъ ще трѣбва, — нека не се страхуваме да го кажемъ, — да се измѣни менталитета му дори, за да се постави той на височината на прогреса, който науката е направила за неговия занаятъ. При това ние сме убедени, че победата е осигурена, преди всичко за туй, защото тѣзи, които работятъ въ това направление, се въодушевяватъ отъ една мощна въра и иматъ една упорита воля, после за туй, защото едно, подобно начинание ще осъществи неизбежно организирането на всички, които сж посредствено или непосредствено заинтересувани отъ него.

*

Да се направи риболовството такова, щото то да може да дава Maximum'a отъ това, което то може да даде, да се научатъ рибарите да използватъ морето методично и рационално: ето цѣльта за достигане отъ рибарските училища. Касае се, както много сполучливо се бе изразилъ нѣкой си, „да се съживи рибарската индустрия чрезъ училището“. Държавата ще направи, разбира се, своя приносъ къмъ това дѣло отъ общественъ интересъ, но главно индустрията е, която най-непосредствено е заинтересувана отъ това и тя е, която трѣбва да направи най-големите жертви.

Преведено отъ П. Петровъ.

Конференцията на Българ. Народ. Морски Сговоръ въ гр. Варна за създаване на Черноморски наученъ институтъ.

Първата конференция, свикана по инициатива на Главното Управително Тѣло на Българския Народенъ Морски Сговоръ въ гр. Варна на 21 и 22 февруарий 1925 год. за да обсъди въпроса за създаване на Черноморски Наученъ Институтъ въ съставъ:

Балабановъ Никола — представителъ на Министерството на Народното Просвѣщение, Бончевъ Г. — професоръ по минерология, Гочевъ — представителъ на Варненското Археологическо Д-во, Грековъ Сл. — представителъ на Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, Долински — представителъ на Висшето Търговско У-ще, Ивановъ Сава — ре-

дакторъ на сп. „Морски Сговоръ, Иширковъ А. професоръ — представителъ на Академията на Науките и на Софийския клонъ на Б. Н. М. Сговоръ, Константиновъ Сп. — представителъ на Македонския Наученъ Институтъ, Маноловъ Ал. — отъ Морския Музей, Мишевъ Н. — отъ Глав. Управ. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, Михайловъ Иванъ — отъ Русенския клонъ на Б. Н. М. Сговоръ, Мушмовъ Н. — представителъ на Народния Археологически Музей и Археологически Институтъ, Найденовъ Яковъ — подпредседателъ на Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, Д-ръ Недѣлковъ А. — подпредседателъ

на Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, Не-
чаевъ — ихтиологъ, преподавателъ въ Ри-
барското У-ще, Павловъ П. — дѣловодителъ
на Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, Пе-
невъ Н. и Пѣевъ Д. — представители на съ-
юза на химицитѣ, Радевъ Ж. професоръ —
представителъ на М-вото на Народното Про-
свѣщение, Славяновъ Г. — секретаръ на Гл.
Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, Полковникъ
Соларовъ — началникъ на Варненския Гар-
низонъ, Стояновъ П. — председателъ на Гл.
Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, Стояновъ
Ив. — представителъ на Историческото Д-во,
Стефановъ С. — отъ Гл. Упр. Тѣло на Б. Н.
М. Сговоръ, Стателовъ Б., капитанъ II рангъ
— отъ Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ,
Стоиловъ А. П. — представителъ на Народно-
ния Етнографически Музей, Станевъ Б. —
директоръ и представителъ на Рибарското
У-ще, Проф. Шишковъ — представителъ на
Университета и на Балканския Близкоиз-
точенъ Институтъ и Шкорпилъ К. — отъ
Морския Музей.

Като изслуша изложението на Главно-
то Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ, следъ
обстойни разисквания намѣри че:

1) Идеята на Б. Н. М. Сговоръ за съз-
даване на Черноморски Наученъ Институтъ
— една отъ най-главнитѣ задачи на орга-
низацията — е навременна.

2) Черноморския Наученъ Институтъ
трѣбва да започне най-напредъ съ океано-
графски изучвания (въ биологично и хидро-
графско отношение) на Черно море, като
за целта се създаде **Морска Биологич-
на Станция.**

3) Той трѣбва да си постави задачата
да изучи всестранно крайбрѣжията на Чер-
но море и Дунава, както и значението на
тѣхнитѣ води за нашето народно стопанство.

4) За по-пълно изучване на крайбрѣ-
жията и съ огледъ на сегашнитѣ усилия за
по-висока духовна и материална култура,
трѣбва да се продължатъ изучванията въ
**археологическо и историческо отно-
шение.**

5) Все съ сжшата целъ се налага и ед-
но систематично проучване въ **природо-
научно и географско отношение.**

Положенията, изтъкнати въ горнитѣ
петъ точки съ набелѣзанитѣ насоки за сис-
темно изучване, ще допринесатъ твърде
много за опознаване на Черно море и Ду-
нава и ще помогнатъ да се събуди у бъл-
гарина по-вече интересъ къмъ тѣзи източ-

ници на неизчерпаеми блага и икономи-
чески подемъ. Единъ наученъ институтъ,
обаче, не може още отъ сега да се заеме
съ разрешението на тази толкова обширна
задача, защото липсватъ средства и начини
да се обединятъ и поставятъ подъ едно рѣ-
ководство създаденитѣ вече помощни уч-
реждения. Освенъ това ще бждатъ необхо-
дими голѣми инсталации и разходи за из-
дрѣжка, а сжщо така и учени сили, които
да насочватъ и рѣководятъ неговитѣ об-
ширни научни работи. Конференцията не
си прави иллюзии, че могатъ веднага да се
намѣрятъ достатъчно учени сили — тѣ трѣб-
ва да се създадатъ чрезъ упорита работа,
настойчиво залягане и голѣми материални
разходи.

При това тя намира, че е време да се
пристѣпи къмъ изпълнение на тази идея,
тъй полезна не само за морското и дунав-
ско крайбрѣжие, но и за цѣлата страна.
Подкрепа на това, тя намира и въ досегаш-
ната дейность на Варненското Археологи-
ческо Д-во за изучване на черноморското
крайбрѣжие въ археологическо и истори-
ческо отношение и въ дейността на важ-
нитѣ търговско-стопански учреждения —
крайбрѣжнитѣ търговско индустриални ка-
мари, Висшето Търгов. У-ще и Рибарското
У-ще, които и при сегашната си материална
и учена сила, могатъ да взематъ участие
въ предварителнитѣ работи за създаване
на Черноморски Наученъ Институтъ.

**Вследствие на това конферен-
цията реши:**

1) Да се уреди **Морска Биологична
Станция**, къмъ която да се придаде **Край-
брѣжна и Морска Метеорологическа
Наблюдателница**, като необходимо на-
чало за океанографско изучване на черно-
морския басейнъ.

2) Станцията да се постави подъ ве-
домство и рѣководство на единственното
за целта научно учреждение въ страната
— природонаучния отдѣлъ на физико-мате-
матическия факултетъ при Университета —
до създаване на Черноморския Наученъ Ин-
ститутъ, за да може да се издигне на по-
трѣбната научна висота и да даде макси-
мумъ научни постижения.

3) За биологична станция да се изпол-
зува приготвената специално за аквариумъ
сграда въ гр. Варна.

4) Да се направятъ специални постѣп-
ки предъ Министерството на Народното Про-

свѣщение да се освободи въпросното здание и даде въ фактическо владение на Университета.

5) Да се поискатъ отъ Министерствата на Народното Просвѣщение, на Войната, на Обществения Сгради, Птищата и Благоустройството, на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти, средства за довършване инсталациитѣ по приготвяне сжщото здание за биологическа станция.

6) Да се замоли М-вото за Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти да поеме устройството и издръжката на метеорологическата наблюдателница, а сжщо така да се подготви подходящо лице за нея.

7) Да се възложи на представителя на катедритѣ по зоология при Университета да подбере и подготви нужнитѣ научни работници за биологичната станция.

8) Да се замоли М-ството на Войната да изпрати на първо време единъ морякъ да се подготви за научна хидриграфска работа.

9) Да се замоли Правителството да да-

ва помощъ на Морския Музей, както дава на музейтѣ въ София и другаде, още повече, че Морския Музей, като най-младъ, най-много се нуждае отъ подкрепа.

10) Да се образува **Времененъ Ржководенъ Комитетъ**, който да организира, насочва и ржководи първитѣ подготвителни работи на бъдация Черноморски Наученъ Институтъ и който да се състави отъ представители на:

- 1) Б. Н. М. Сговоръ — (2-ма души).
- 2) Варненското Археологическо Д-ство — (1 представител).
- 3) Биологическата Станция — (2 души).
- 4) Висшето Търг. У-ще — (1 представ.).
- 5) Рибарското У-ще — (1 представ.).
- 6) Търговско-Индустриалнитѣ Камари въ Русе, Варна и Бургазъ (по 1 представ.).

11) Да възложи на Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. Сговоръ да поднесе заключителния протоколъ на всички учреждения, до които се отнася и да се грижи за неговото изпълнение.

Изъ западно-европейския риболовъ.

1. IX-й Националенъ конгресъ на француз-кото рибарство и морски индустрии.

Презъ м-ць Септемврий т. г. въ Бордо и Аркашонъ ще се състои IX-я националенъ рибарски конгресъ. Неговата работа ще бѣде разпредѣлена на 7 секции: научна, техническа, търговска, индустриална, икономическа и законодателна, просвѣтна и стридовждна.

Въ научната секция ще се четатъ докладитѣ, които характеризиратъ значението на науката въ риболовната индустрия.

Техническата секция ще се занимава съ различнитѣ нови уреди за рибарството.

Търговската секция ще изучава въпроситѣ, свързани съ пласмента на рибата, съ консервното дѣло и особено съ хладилната индустрия.

Икономическата и законодателната секция ще се занимае съ рибарскитѣ училища, различнитѣ мѣрки за насърчение на риболовството и подпомагане на рибаритѣ.

Просвѣтната секция ще съсредоточи своето внимание върху оксанографическитѣ и колониални въпроси.

2. Какъ може да се предотврати почерневането на консервиранитѣ продукти.

Известно е, че нѣкои хранителни продукти, консервирани въ тенекиени кутии, следъ време потъмняватъ вследствие окисляването на тенекията.

Това явление само по себе си не е вредно за консуматоритѣ, обаче предизвиква у тѣхъ известно отвръщение. Затова такива консерви мѣчно намиратъ пласиментъ.

Понеже технически не е удобно да се замѣсти тенекията съ другъ металъ, то индустриалцитѣ сж се опитали да поставятъ единъ видъ екранъ между кутията и продукта, като обвиятъ продукта съ хартия. Обаче опита не излѣзълъ твърде сполучливъ и по настоящемъ все по-широко и по-широко приложение намира облепянето вътрешността на кутията съ алуминиева хартия.

Господинъ Гюйлеменъ, който пръвъ приложи този начинъ, конструира и една машина, съ която много лесно се извършва облепянето на кутията. Тая машина се състои отъ една въздушна помпа за получаване на голѣмо налягане. Съ нея се действува така. Приготвятъ отъ алуминиевата хартия, която

служи за облепянето, мехуръ съ форма на кутията, но съ по-малки размери. Този мехуръ се поставя вътрѣ въ кутията и се съединява съ машината. Отъ силното налягане на въздуха мехура се разширява и се залепя за кутията.

3. Машина за чистене на риба.

Въ Англия широко приложение намиратъ машинитѣ за чистене на риба. Тия машини отрѣзватъ главата на рибата и изчистватъ вътрешнитѣ органи безъ да повреждатъ тѣлото на рибата.

Особено сж разпространени машинитѣ „Nobbing-Machine“.

Производството на машината е отъ 4000 до 7000 риби въ часъ въ зависимостъ отъ срѣчността на работника, за обслужвана на машината е необходимъ само единъ работникъ. За действие на машината е необходимъ моторъ съ мощностъ $\frac{1}{2}$ кон. сила. Машината струва на мѣстопроизводството 225 долара или 31,500 лева сегашенъ курсъ.

4. Откриването на изпитателния институтъ по рибната индустрия.

На 21 Януарий т. г. въ гр. Алтона (Германия) бѣ откритъ изпитателния институтъ, който има за целъ да подпомага съ съветъ и работи на рибната индустрия и изобщо на всички отрасли на рибното дѣло, които се занимаватъ съ използване и преработка на рибата.

Главната задача на института е извършването на всички необходими опити и изследвания, които не могатъ да бждатъ предприети отъ отдѣлни, частни стопанства. Особено внимание института ще отдѣля на изследването на причинитѣ, които предизвикватъ развалянето и изобщо-недоброкачествеността на истински консерви и полуконсерви. Това е важно, защото германската рибна индустрия е принудена да конкурира вътрѣ въ страната съ чуждестраннитѣ производители на консерви.

Всички необходими за института научни и технически принадлежности сж подарени отъ машинната строителна фабрика въ гр. Любекъ. Гр. Алтона и Пруското министерство даватъ необходимитѣ средства за издръжката на института. За сега института се помещава въ биологическата лаборатория на професоръ Еренбаумъ въ Хамбургъ. Но въ близко бъдеще той ще бжде премѣстенъ въ специални помещения, които се подготвятъ въ района на алтонското пристанище отъ общината на гр. Алтона.

5. По въпроса за правото на градските общини въ Франция да уреждатъ продажбата на рибата.

Въ френското списание „Морско риболовство“ се разправя за единъ твърде интересенъ конфликтъ, който е станалъ между риботърговцитѣ и кмета на града Диепъ.

Особено забележително е държането на Държавния Съветъ при разрешението на този конфликтъ, който показва до колко е внимателна държавата къмъ рибаритѣ, въ смисълъ на запазване тѣхнитѣ интереси. Конфликта се състои въ следното.

Кмета на града Диепъ съ официална заповѣдъ забранилъ да се продава рибата на едро въ пристанището, изъ улицитѣ, по площадитѣ, на борда на корабитѣ и изобщо навсякъде на общинската територия,

освенъ въ участъка на име площадъ Гиломъ.

Съ сжщата заповѣдъ кмета предложилъ на рибаритѣ, щото всичката риба, произхождаща отъ морския риболовъ или получена по железницитѣ, преди да постѣпи въ продажба, да бжде докарана на пазаря за продажба на едро, за да бжде освидетелствувана рибата тамъ.

Тия разпореждания на кмета сж били протестирани отъ страна на синдиката на индустриалнитѣ риболовци въ Диепъ, който синдикатъ изтъкналъ, че разпорежданията противоречатъ на закона за свобода на търговията издаденъ презъ 1791 год.

Държавния съветъ, къмъ когото се обърналъ съ своя протестъ синдиката, решилъ, че кмета не може да забрани продажбата на рибата на едро въ частни помещения, или на борда на корабитѣ, които принадлежатъ на частни собственици.

Кмета има полицейска властъ, която му позволява да посочва публични мѣста, кждето трѣбва да става продажбата на различни стоки, но това не му дава право да забрани продажбата на рибата на публичната въ частни помещения. Последното е прѣко на кърнене на свободата на търговията и лесно е да се разбере до каква ненормалностъ може да достигне положението, ако кмета би малъ правото да регламентира продажбата на стокитѣ въ помещения, които принадлежатъ на частни собственици. Продажбата на борда на кораба се равнява на продажба въ частенъ магазинъ, и, следователно, кмета нѣма право да я забрани.

Що се отнася до продажбата на едро на пристанището, по улицитѣ и на площадитѣ, то съгласно градското право, кмета може да забрани такова въ интереса на чистотата на продуктитѣ и на осигуряване добъръ редъ по общественитѣ площади.

Издавайки второто си нареждане за предварително закарване на рибата на пазаря за продажба на едро, кмета изхождалъ отъ това съображение, че щомъ той има право да урежда преглеждането на хранителнитѣ продукти, предназначени за продажба, то той има право и да определя мѣстата, кждето ще става това преглеждане. Обаче, въ това заключение, кмета превъзхожда своитѣ права и посяга на свободата на търговията. Неговата заповѣдъ не предвижда никакви изключения и следователно засѣга и тази риба, която не е предназначена за мѣстното употребление. Кмета нѣма никакво право да разпространява своята инспекция върху всичката риба, която изобщо се продава. Отъ друга страна кмета нѣма право и да установява мѣстата кждето трѣбва да се извършва преглеждането на хранителнитѣ продукти.

Изъ нашия риболовъ.

1. Гебедженското езеро.

Както е известно презъ 1923 год. сладководното гебедженско езеро бѣше съединено чрезъ дълбокъ каналъ съ соленото варненско езеро. Силното спадане на равнището и усояване, особено на долнитѣ пластове на водата, е предизвикало значително намаление на риболовството и раколовството въ това езеро.

Сладководнитъ риби, които по-рано сж били главенъ предметъ на ловидбата въ езерото, сега се срещатъ въ много по-малко количество.

Морскитъ риби, навлизането на които се улесни следъ прокопаване на канала, започватъ да се явяватъ въ езерото, но нѣматъ още голѣмо значение за риболовството.

Гебеджанскитъ рибари сж възлагали надежди на ловътъ на кефалитъ, които сж влѣзли въ езерото презъ лѣтото 1924 год. Обаче, тѣхнитъ надежди не се оправдаха, понеже презъ есеннитъ бури построена отъ тѣхъ на бърза рѣка мрежената преграда въ канала се скъса и за кефала се отвори свободенъ проходъ надолу къмъ варненското езеро.

Заселването на гебеджанското езеро съ при-дѣлни морски риби върви доста бавно. Като първи емигранти отъ варненското езеро се явиха различни видове попчета. Следъ тѣхъ върви и писията. Обаче областта на нейното разпространение се ограничава съ предканалния участъкъ на гебеджанското езеро.

Въ последния участъкъ се срещатъ само отдѣлни екземпляри писия.

Рацитъ, които сж обитавали масово гебеджанското езеро, пострадаха много.

Презъ лѣтото тѣ сж били нападнати отъ мида-та „дрейсена“, която се залѣпа за черупката на рака. Тия „дрейсени“ сж покривали дотолкова тѣлото на рака, щото той представлявалъ отъ себе си една безформена маса.

Дрейсенитъ сж пречели на рацитъ не само да се движатъ свободно, но и да се хранятъ, защото сж се залѣпали между щипкитъ имъ и по тоя начинъ пречели на тѣхното дѣйствиe.

Вследствие спадането на водата всички тия мѣ-ста, които служели за убежище и за размножение на рацитъ, останаха на сухо и тѣ сж поставени при твърде неблагоприятни естествени условия.

Това предизвика значително намаление на запа-са на рацитъ въ гебеджанското езеро и тѣхното от-тегляне къмъ по-горнитъ участъци на езерото, къ-дето се втича сладката вода.

РИБНО ТЪРЖИЩЕ

Рибното производство въ Варненското и Гебедженското езера отъ 1 януарий до 30 априль 1925 год.

СПОРЕДЪ ДАННИТЪ НА ВАРНЕНСКОТО РИБНО ТЪРЖИЩЕ.

I. м-ць Януарий

1—10 11—20 21—31 Всичко

Бѣла риба	—	8 кгр.	3 кгр.	11 кгр.
Шаранъ	6 кгр.	201 „	197 „	404 „
Щука	—	27 „	7 „	34 „
Сомъ	—	16 „	4 „	20 „
Платика	—	43 „	— „	43 „
Белица	—	25 „	— „	25 „
Попчета	—	8 „	— „	8 „
Кедринъ	—	— „	75 „	75 „

Писия	161 кгр.	169 „	288 „	618 „
Калканъ	2 „	— „	— „	2 „
Кефалъ	— „	— „	7 „	7 „
Илария	2 „	— „	13 „	15 „
Разни	14 „	16 „	21 „	51 „

Всичко . 1313 кгр.

Скариди	609 кгр.	718 кгр.	706 кгр.	2033 кгр.
Миди	20 „	— „	— „	20 „
Раци	20 броя	50 бр.	340 бр.	410 бр.

II. м-ць Февруарий.

1—10 11—29 21—28 Всичко

Бѣла риба	4 кгр.	21 кгр.	6 кгр.	31 кгр.
Шаранъ	26 „	10 „	52 „	88 „
Щука	20 „	59 „	102 „	181 „
Сомъ	3 „	34 „	— „	37 „
Платика	6 „	— „	— „	6 „
Белица	— „	1 „	— „	1 „
Попчета	— „	7 „	3 „	10 „
Кедринъ	6 „	57 „	— „	63 „
Сребърна	— „	— „	286 „	286 „
Писия	304 „	319 „	226 „	849 „
Кефалъ	1 „	8 „	6 „	15 „
Илария	— „	35 „	46 „	81 „
Разни	9 „	11 „	34 „	51 „

Всичко . 1702 кгр.

Скариди	34 „	5 „	6 „	45 „
Миди	318 „	303 „	— „	624 „
Раци	1623 бр.	785 бр.	90 бр.	2588 бр.

III. м-ць Мартъ.

1—10 11—20 21—31 Всичко

Бѣла риба	4 кгр.	9 кгр.	7 кгр.	20 кгр.
Шаранъ	17 „	— „	40 „	57 „
Щука	23 „	36 „	46 „	105 „
Сомъ	2 „	— „	1 „	3 „
Платика	— „	132 „	23 „	155 „
Белица	50 „	18 „	2 „	70 „
Попчета	208 „	110 „	425 „	743 „
Сребърна	3597 „	3308 „	9518 „	16422 „
Писия	144 „	91 „	35 „	270 „
Илария	5 „	103 „	— „	108 „
Разни	134 „	48 „	191 „	373 „

Всичко . 11326 кгр.

Скариди	831 „	1537 „	1509 „	3877 „
Раци	75 бр.	45 бр.	85 бр.	205 бр.

IV. м-ць Априль.

1—10 11—20 21—30 Всичко

Бѣла риба	40 кгр.	25 кгр.	5 кгр.	79 кгр.
Шаранъ	2 „	— „	104 „	106 „
Щука	3 „	— „	— „	3 „
Платика	— „	28 „	— „	28 „
Белица	9 „	48 „	43 „	100 „
Попчета	628 „	464 „	11 „	1103 „
Сребърна	11296 „	3372 „	— „	14668 „
Писия	25 „	35 „	— „	60 „
Разни	75 „	31 „	21 „	127 „

Всичко . 22071 кгр.

Скариди	1611 „	75 „	— „	1686 „
Раба	1760 бр.	1700 бр.	2645 бр.	6105 бр.

Количеството на сладководните риби, уловени въ езерата, е много по-малко отъ такова уловено презъ 1923 г., т. е. преди прокопаването на съединителния каналъ между Гебеджанското и Варненското езера.

Така, напримѣръ, презъ м. м. Януарий, Февруарий и Мартъ 1923 год. е било уловено:

Бъла риба	95 кгр.
Шаранъ	1297 "
Щука	2838 "
Сомъ	110 "
Платика	1316 "
Белица	320 "

т. е. 5836 кгр. срещу 1291 кгр. уловени за презъ сѣщия периодъ на 1925 год.

Бургаско Рибно Тържище.

М-цъ Априлъ 1925 година.

Карагйозъ	2312 кгр.
Блечъ (харипъ)	13512 "
Чирузи	425 "
Хамсия	37 "
Сребърна	504 "
Калканъ	8347 "
Попчета	3005 "
Бъла риба	904 "
Разни	2247 "

Ценитъ на рибната борса бѣха:

Карагйозъ	отъ 25 до 49 лева
Блечъ	" 11 " 22 "
Чирузи	" 20 " 26 "
Хамсия	" 20 " 30 "
Сребърна	" 8 " 25 "
Калканъ	" 20 " 40 "
Попчета	" 8 " 34 "
Бъла риба	" 28 " 56 "
Разни	" 7 " 12 "

КНИЖНИНА.

1. Prof. Joubin et Le Danois „Poissons osseux“ Mémoires № 1, Paris 1925. 42 fr.

Названията на рибитъ и другитъ полезни морски животни сж разнообразни не само въ различнитъ държави, но и въ предѣлитъ на една и сѣща страна. Неустановената терминология затруднява изучаването на рибарството и създава недоразумѣния и въ практическата дейност. Така, напримѣръ, различията въ названията на една и сѣща риба могатъ да предизвикатъ недоразумѣния при облаганията съ акцизи и др. данъци, които се установятъ въ зависимостъ отъ видътъ на рибата или на морскитъ животни.

VIII конгресъ на френскитъ риболовци, преценийки това неудобство, постанови, што да се издаде единъ илюстриранъ списъкъ на всички полезни морски животни, живущи въ френскитъ морета, който да има кратко описание на животното, неговото науч-

но име и мѣстни названия, а сѣщо и чуждестраннитъ му названия. Книгата на Joubin et Le Danois иде да запълни тази празнота.

Тя съдържа описание на костнитъ риби и е илюстрирана съ хубави и ясни рисунки.

Освенъ мѣстнитъ френски имена, за всѣка риба се дава нейното название на английски, нѣмски, холандски, шведски, испански, португалски, италиански, ромънски, норвежки, дански, гръцки, югославянски. За съжаление български названия съвършено липсватъ, а рускитъ се даватъ само за нѣкои риби и то не винаги правилни.

Така напримѣръ: въ книгата се казва, че „писията“ се нарича по руски „камбала“, а въ действителностъ това название въ Русия се прилага спрѣмо „калкана“.

Понеже въ книгата има описания и рисунки на рибитъ, които се срещатъ и въ Черно море, то тя представлява несъмненъ интересъ за всички, които се занимаватъ съ риболовството и рибитъ въ нашето море.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

КОМАНДИРЪ
КРАЙБРЪЖНА ДРУЖИНА
№ 18.
15 Мартъ 1925 год.
гр. Варна.

ЗАПОВѢДЪ.

Впредвидъ настоящитъ риболовни сезони, заповѣдвамъ да се има за сведение и ръководство отъ всички лица занимаващи се съ всѣкакъвъ видъ риболовство, следнитъ разпоредби;

1. Всички лица, занимаващи се съ риболовъ отъ всѣкакъвъ видъ, притежатели на лодки (аламани), моторни лодки, кораби и ветроходи, както и собственицитъ на талиитъ по крайбрѣжнето, сж длъжни да притежаватъ всички документи, изисквани се отъ общото положение за свободно плаване и свободно рибуване, за поданството на лодката, кораба или вѣтрохода. Тѣ сж длъжни да носятъ на мачтата, или къмъ кърмата на корабитъ и лодкитъ си Българско знаме и български надписъ, означаващи името на кораба или лодката.

2. Всички риболовци, занимаващи се съ риболовъ отъ всѣкакъвъ видъ, единично или групово, сж длъжни да притежаватъ винаги риболовни билети и лични карти, издадени отъ съответното бюро на обществената безопасностъ съ заверка отъ градоначалството, удостоверяваща, че лицето не принадлежи на организации противни на държавния строй. Както единитъ, така и другитъ трѣбва да бждатъ непременно заверени и подпечатани отъ Началника на сѣтовѣтния морски участъкъ и подучастъкъ. Тия документи при поискване отъ морскитъ крабрѣжни власти, всѣкога се представятъ. Който не представи тия документи, се задържа въ най-близкия постъ, а на плавающия сждъ се забранява понататѣшната ловидба.

3. Всъки собственикъ на корабъ или лодка отъ всъкаквъ видъ предназначенъ за рибуване, е длъженъ да притежава декларация, съставляюща „Гаранционенъ списъкъ“ за риболовцитъ му, скрепенъ съ документитъ показани въ п. 2 отъ настоящата заповедь, която представя на съответния Началникъ на Морски Крайбрѣженъ участъкъ за заверяване и разрешение. Тази гаранционна декларация за моралната стойностъ и качества на рибаритъ се приподписва отъ двама граждани съ достатъчна солидна отговорностъ за риболовцитъ. Тѣ поематъ наравно съ закононарушителитъ отговорността предъ законитъ на страната за всѣко престъпно деяние проявено отъ който и да било отъ рибаритъ изложени въ декларационната декларация.

4. Понеже известенъ видъ риболовъ стара презъ нощта, когато нѣма месечина, а при всѣка такава ловидба, за прѣцпстване мрежитъ отъ риба се запазва ламба, разрешава се на риболовцитъ подобно освѣтление въ морето или по крайбрѣжието. При прѣвъ знакъ отъ страна на крайбрѣжната стража за легитимирване, те сж длъжни, веднага да се отзоватъ и подчинятъ на властта.

Ноще този знакъ е зелена ракета подадена отъ пѣкой постъ.

5. Когато условията на службата налага тѣ всѣки постъ подава червена ракета. Абсолютно всички риболовци намиращи се въ морето, забелязали червена ракета, прекратяватъ ловидбата и се прибиратъ незабавно къмъ най-близкия крайбрѣженъ постъ, и му даватъ сждействие въ всѣко отношение.

Неизпълнителитъ на тоя пунктъ, ще се третиратъ като злоумишленници и противъ тѣхъ ще се употребява оръжие.

6. За всѣка забѣлязана отъ страна на риболовцитъ съмнителна светлина, тѣ сж длъжни да съобщаватъ на най-близкия постъ, както и на повикване отъ последнитъ, да указватъ всѣко необходимо съдействие за залавяне подозрително лице, лодка, корабъ или вътреходъ. Въ противенъ случай, подобни риболовци губятъ право на свободно риболуване, третиратъ се като укриватели и подлежатъ на наказание, споредъ законитъ на страната.

Риболовцитъ сж длъжни всѣкога да проявяватъ взаименъ контролъ и за всичко което откриватъ отъ съмнителенъ характеръ, да съобщаватъ веднага на близкия постъ.

7. Въ риболовнитъ пунктове, риболовцитъ си избиратъ по единъ делегатъ за връзка съ военнитъ власти, по уреждане възникнали спорове въ връзка съ свободно риболуване:

а) За района отъ Батово до р. Камчия съ

нач. 2/II морски подучастъкъ — щабъ морекитъ казарми Варна:

б) За района отъ р. Камчия до н. Емине — съ нач. 1/II морски подучастъкъ — щабъ село Бѣла:

в) За района отъ н. Емине до Бургасъ — съ нач. 3/I морски участъкъ гр. Месемрия:

г) За района отъ Бургасъ до н. Бахларъ — съ нач. на 2/I мор. подучастъкъ щабъ гр. Созополъ;

д) За района отъ н. Бахларъ до р. Резваз — съ нач. на 1/I морски подучастъкъ гр. Василико.

На тия пунктове ще има по единъ морякъ отъ заставата на поста за следене изпълнението распоредбитъ отъ Началника на участъка.

9. Заверката на декларационната гаранция, съставляюща списъка на рибаритъ въ известенъ риболовенъ сждъ по крайбрежието, става въ участъцитъ — Варна и Бургасъ. Когато единъ или повече риболовци, по една или друга причина, отъ заверенъ вече списъкъ презъ времето на сезона отсъствуватъ и вместо тѣхъ собственика на талана или какъвъ да е плувающъ сждъ е принуденъ да ги замѣсти съ други такива, то той е длъженъ преди да ги прати въ море на работа, да ги снабди съ всички заверени документи, съгласно п. 2 отъ настоящата ми заповѣдъ и веднага да съобщи имената на новитъ работници — рибари на близкия Началникъ-офицеръ на крайбрѣжния подучастъкъ, за да бъдатъ вписани на ново въ декларационния списъкъ.

Длъжностното лице веднага прави заверка, щомъ новия риболовецъ отговаря на условията изискуеми се отъ настоящата заповѣдъ и отъ общото положение на законитъ въ страната.

10. Въложено е на корабитъ отъ Морската полиция да следатъ изпълнението на тая ми заповѣдъ. Всѣки корабъ отъ Морската полиция има право и е длъженъ да преглежда въ всѣко мѣсто и време всички риболовци и да проверява изпълнението на заповѣдта.

11. Началникитъ на участъцитъ забраняватъ риболовъ на всѣки риболовецъ, за който се докаже, че е съмнителенъ съ своите действия, или пъкъ, не съблюдава точното изпълнение на тая ми заповѣдъ.

12. Въ 15 дневенъ срокъ отъ обявяването на настоящата ми заповѣдъ, заинтересуванитъ въ всички пристанища да изпълнятъ всички формалности обявени въ п. 2 и 3.

Следъ този срокъ, заповѣдта влиза въ сила до 31 Декемврий 1925 година.

СТАТЕЛОВЪ

Капитанъ II р. — Командиръ на Крайбрѣжната Дружина.

ПРАКТИЧЕСКО РИБАРСКО УЧИЛИЩЕ.

Обявление № 733.

Презъ учебната 1925 — 1926 година въ Практическото Рибарско Училище ще се приематъ 40 ученици въ I-й курсъ на училището.

Училището за сега е въ гр. Варна, а въ последствие ще се премѣсти до градъ Созополъ.

Въ закона за практическото рибарско училище, спр. Държ. вестникъ бр. 280 отъ 14 мартъ 1924 година, е казано:

Чл. 2. За редовни ученици въ училището се приематъ младежи съ завършено прогимназиално образование на възраст отъ 15 — 20 години, предимно сираци, или синове на рибарски или бежански семейства.

Чл. 3. Курса на училището трае 4 години.

Чл. 4. Свършилитѣ курса на училището, ако се заселятъ групово на указани отъ министерството мѣста по морския брѣгъ, отпускатъ имъ се за целта безплатно за ползуване дворни мѣста, до 10 декара работна земя и безплатно дървенъ материалъ за направа на типови къщи.

Право на собственостъ върху отпуснатото дворно мѣсто и земя се добива следъ 10 годишно риболовство.

Чл. 5. На заселенитѣ, съгласно чл. 4, ако образуватъ кооперация по уставъ предварително одобренъ отъ министерството, се отпуща взаимно, безлихвена парична помощъ за първоначално обзавеждане съ рибарски инвентаръ и за обзавеждане на стопанствата имъ.

Чл. 7. Завършилитѣ пълния курсъ на училището се освобождаватъ отъ трудова повиностъ и не плащатъ воененъ данѣкъ. На тѣхъ се издава майсторско свидѣтелство и се ползуватъ съ правата на свършилитѣ специално училище.

Чл. 8. Издържката на ученицитѣ (храна, пансионъ, облекло и пр.), е за смѣтка на държавата, ученицитѣ не плащатъ никакви такси.

При постапването си, всѣки кандидатъ е длъженъ да носи съ себе си следнитѣ вещи:

1. 2 ката долни дрехи.
2. 1 чифтъ здрави обуша.
3. 2 кърпи за лице.
4. 5 кърпи за носъ.
5. 2 чифта чорапи.
6. 1 съндъче съ размѣри: широчина 30 см., дължина 50 см. и височина 30 см.

Кандидатитѣ подаватъ заявление до 10 августъ, на името на директора на практич. рибарско училище; заявленията се придружаватъ съ следнитѣ документи:

а) Кръщелно свидѣтелство; б) училишно свидѣтелство за завършенъ III прогимназиаленъ класъ; в) медицинско свидѣтелство; г) свидѣтелство за материалното състояние отъ надлежната община, завѣрено отъ нотариуса или общината; д) съгласително отъ родителитѣ или настойчики, завѣрено отъ нотариуса или общината; е) задължително отъ кандидата, че ще стои въ училището до завършване курса, завѣрено отъ нотариуса или общината и свидѣтелство за подсъдимостъ.

На приетитѣ по документи ще се съобщи чрезъ съответнитѣ административни органи за деня, въ който ще се явятъ въ училището за медицински прегледъ.

гр. Варна, 12 юний 1925 год.

ОТЪ УЧИЛИЩЕТО.

До Господ _____

Градежа Визуи ски Сибин оти ски

Мукг

